

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 242

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

52 tomas
2009 m. rugsėjo 15 d.

Turinys

I Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma

REGLAMENTAI

2009 m. rugsėjo 14 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 836/2009, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti 1

DIREKTYVOS

- ★ 2009 m. rugsėjo 14 d. Komisijos direktyva 2009/120/EB, iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus, dėl pažangiosios terapijos vaistų ⁽¹⁾ 3
- ★ 2009 m. rugsėjo 14 d. Komisijos direktyva 2009/121/EB, iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/121/EB dėl tekstilės pavadinimų I ir V priedus, siekiant juos suderinti su technikos pažanga ⁽¹⁾ 13
- ★ 2009 m. rugsėjo 14 d. Komisijos direktyva 2009/122/EB, iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/73/EB dėl dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių tam tikrų kiekybinės analizės metodų II priedą, siekiant jį suderinti su technikos pažanga ⁽¹⁾ 14

II Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma

SPRENDIMAI

Komisija

2009/703/EB:

- ★ 2009 m. vasario 11 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos C 55/07 (ex NN 63/07, CP 106/06), kurią įgyvendino Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė – valstybės **garantija BT** (pranešta dokumentu Nr. C(2009) 685) ⁽¹⁾..... 21

Klaidų ištaisymas

- ★ 2009 m. rugpjūčio 11 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 734/2009, kuriuo inicijuojamas tyrimas dėl galimo antidempingo priemonių, nustatytų Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1858/2005 importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plieno lynams ir kabeliams, vengimo importuojant iš Korėjos Respublikos ir Malaizijos siunčiamus plieno lynus ir kabelius, deklaruojamus kaip Korėjos Respublikos ir Malaizijos kilmės arba nedeklaruojamus, ir nustatoma privaloma šio importuojamo produkto registracija, klaidų ištaisymas (OL L 208, 2009 8 12) 35

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 836/2009

2009 m. rugsėjo 14 d.

**kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai
nustatyti**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas („Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas“) ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1580/2007, nustatantį Tarybos reglamentų (EB) Nr. 2200/96, (EB) Nr. 2201/96 ir (EB) Nr. 1182/2007 įgyvendinimo vaisių ir daržovių sektoriuje taisykles ⁽²⁾, ypač į jo 138 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

Reglamente (EB) Nr. 1580/2007, taikant daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, yra numatyti kriterijai, kuriuos Komisija taiko nustatydamas standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, išvardytiems minėto reglamento XV priedo A dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1580/2007 138 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2009 m. rugsėjo 15 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2009 m. rugsėjo 14 d.

Komisijos vardu

Jean-Luc DEMARTY

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 350, 2007 12 31, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0702 00 00	MK	34,5
	ZZ	34,5
0707 00 05	MK	19,1
	TR	111,0
	ZZ	65,1
0709 90 70	TR	101,8
	ZZ	101,8
0805 50 10	AR	102,8
	CL	137,4
	UY	117,8
	ZA	95,3
	ZZ	113,3
0806 10 10	EG	137,1
	IL	227,0
	TR	98,6
	ZZ	154,2
0808 10 80	AR	123,6
	BR	68,1
	CL	76,3
	NZ	82,6
	US	85,9
	ZA	77,4
	ZZ	85,7
0808 20 50	AR	160,8
	CN	61,6
	TR	116,9
	ZA	69,7
	ZZ	102,3
0809 30	TR	114,2
	US	228,1
	ZZ	171,2
0809 40 05	IL	126,2
	TR	113,9
	ZZ	120,1

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra yra nustatyta Komisijos Reglamentu (EB) Nr. 1833/2006 (OL L 354, 2006 12 14, p. 19). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

DIREKTYVOS

KOMISIJOS DIREKTYVA 2009/120/EB

2009 m. rugsėjo 14 d.

iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus, dėl pažangiosios terapijos vaistų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus ⁽¹⁾, ypač į jos 120 straipsnį,

kadangi:

- (1) Žmonėms skirtus vaistus galima pateikti rinkai tik tuo atveju, jeigu kompetentinga institucija suteikė rinkodaros leidimą, remdamasi paraiškos dokumentais, kuriuose pateikiami susijusių vaistų tyrimų ir bandymų rezultatai.
- (2) Direktyvos 2001/83/EB I priede nustatyti išsamūs moksliniai ir techniniai žmonėms skirtų vaistų tyrimų reikalavimai, pagal kuriuos turėtų būti vertinama vaistų kokybė, saugumas ir veiksmingumas. Šiuos išsamius mokslinius ir techninius reikalavimus reikėtų reguliariai atnaujinti, siekiant atsižvelgti į mokslo ir technikos pažangą.
- (3) Dėl mokslo ir technikos pažangos pažangiosios terapijos srityje, kaip nustatyta 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1394/2007 dėl pažangiosios terapijos vaistinių preparatų, iš dalies keičiančiu Direktyvą 2001/83/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 726/2004 ⁽²⁾, tikslinga pakeisti I priedą. Reikėtų pakeisti apibrėžtis ir išsamius mokslinius ir techninius reikalavimus, taikomus genų terapijos vaistams ir somatinių ląstelių terapijos vaistams. Be to, reikėtų nustatyti išsamius mokslinius ir techninius reikalavimus, taikomus audinių inžinerijos preparatams, pažangiosios terapijos vaistams, kuriuose yra prietaisų, ir sudėtiniam pažangiosios terapijos vaistams.

(4) Šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Žmonėms skirtų vaistų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2001/83/EB I priedo IV dalis pakeičiama šios direktyvos priedo tekstu.

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2010 m. balandžio 5 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikmenų lentelę.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių teisės aktų nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. rugsėjo 14 d.

Komisijos vardu

Günter VERHEUGEN

Pirmininko pavaduotojas

⁽¹⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 67.

⁽²⁾ OL L 324, 2007 12 10, p. 121.

PRIEDAS

„IV DALIS

PAŽANGIOSIOS TERAPIJOS VAISTAI

1. ĮVADAS

Rinkodaros leidimų paraiškos dėl pažangiosios terapijos vaistų, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1394/2007 2 straipsnio 1 dalies a punkte, turi atitikti formos reikalavimus (1, 2, 3, 4 ir 5 moduliai), aprašytus šio priedo I dalyje.

Taikomi 3, 4 ir 5 moduliuose nustatyti biologinių vaistų techniniai reikalavimai, aprašyti šio priedo I dalyje. Specialiuosiuose pažangiosios terapijos vaistų reikalavimuose, aprašytuose šios dalies 3, 4 ir 5 skyriuose, paaiškinama, kaip I dalies reikalavimai taikomi pažangiosios terapijos vaistams. Be to, atsižvelgiant į pažangiosios terapijos vaistų specifiskumą tam tikrais atvejais nustatyti papildomi reikalavimai.

Dėl ypatingo pažangiosios terapijos vaistų pobūdžio gali būti taikomas rizika grindžiamas metodas siekiant nustatyti, kokius kokybinius, neklinikinius ir klinikinius duomenis reikia nurodyti rinkodaros leidimo paraiškoje remiantis „Įvado ir bendrųjų principų“ 4 punkte nurodytomis mokslinėmis rekomendacijomis, susijusiomis su vaistų kokybe, saugumu ir veiksmingumu.

Rizikos analizė gali apimti visą kūrimo etapą. Svarstyti rizikos veiksniai: ląstelių kilmė (autologinės, alogeninės, ksenogeninės), gebėjimas proliferuoti ir (arba) diferencijuotis ir sukelti imuninį atsaką, manipuliacijos ląstelėmis lygis, ląstelių ir biologiskai aktyvių molekulių ar struktūrinių medžiagų kombinavimas, genų terapijos vaistų pobūdis, *in vivo* naudojamų virusų arba mikroorganizmų gebėjimo replikuotis lygis, nukleorūgščių sekų arba genų įterpimo į genomą lygis, ilgalaikis funkcionalumas, onkogeniškumo rizika ir vartojimo ar naudojimo metodas.

Atliekant rizikos analizę taip pat galima atsižvelgti į turimus kitus susijusius neklinikinius ir klinikinius duomenis arba kitų susijusių pažangiosios terapijos vaistų kūrimo patirtį.

Bet kokie nukrypimai nuo šio priedo reikalavimų turi būti moksliskai pagrįsti paraiškos dokumentų 2 modulyje. Jeigu atliekama minėta rizikos analizė, ji taip pat nurodoma ir aprašoma 2 modulyje. Tokiu atveju aprašoma taikoma metodika, nustatytos rizikos pobūdis ir rizika grindžiamo metodo reikšmė kūrimo ir vertinimo programai bei bet kokie dėl rizikos analizės atsiradę nukrypimai nuo šio priedo reikalavimų.

2. SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

Šiame priede, be Reglamente (EB) Nr. 1394/2007 nustatytųjų, taikomos 2.1 ir 2.2 skirsnuose nustatytos apibrėžtys.

2.1. Genų terapijos vaistas

Genų terapijos vaistas – tai biologinis vaistas, turintis šių savybių:

- a) jame yra veikliosios medžiagos, kurioje yra arba kurią sudaro rekombinacinė nukleorūgštis, naudojama žmonių organizmuose arba žmonėms skiriama siekiant reguliuoti, ištaisyti, pakeisti, pridėti arba pašalinti genetinę seką;
- b) jo terapinis, profilaktinis arba diagnostinis poveikis tiesiogiai susijęs su jame esančia rekombinacinės nukleorūgšties seka arba su šios sekos genų ekspresijos produktu.

Genų terapijos vaistuose neturi būti vakcinų nuo užkrečiamųjų ligų.

2.2. Somatinių ląstelių terapijos vaistas

Somatinių ląstelių terapijos vaistas – tai biologinis vaistas, turintis šių savybių:

- a) jame yra ar jį sudaro ląstelės arba audiniai, su kuriais buvo atliktos esminės manipuliacijos ir dėl to pasikeitė biologinės savybės, fiziologinės funkcijos ar struktūrinės ypatybės, susijusios su numatoma klinikinio naudojimo paskirtimi, arba jame yra ar jį sudaro ląstelės arba audiniai, kurie neskirti naudoti tai (-oms) pačiai (-ioms) esminei (-ėms) funkcijai (-oms) recipiento ir donoro organizme atlikti;

- b) jis pateikiamas kaip turintis savybių, reikalingų ligų gydymui, prevencijai ar diagnozei vykstant farmakologiniams, imunologiniams arba metaboliniams procesams jo ląstelėse arba audiniuose, arba jis naudojamas žmonių organizmuose arba skiriamas žmonėms šiuo tikslu.

Taikant a punktą, Reglamento (EB) Nr. 1394/2007 I priede išvardytos manipuliacijos nelaikomos esminėmis manipuliacijomis.

3. SPECIALIEJI 3 MODULIO REIKALAVIMAI

3.1. Specialieji reikalavimai, taikomi visiems pažangiosios terapijos vaistams

Pateikiamas atsekamumo sistema, kurią rinkodaros leidimo turėtojas ketina sukurti ir palaikyti norėdamas užtikrinti, kad atskiras vaistas, jo pradinės medžiagos ir žaliavos, įskaitant visas medžiagas, turinčias sąlytį su ląstelėmis arba audiniais, kurių gali būti jo sudėtyje, gali būti atsektas kilmės, gamybos, pakavimo, saugojimo, transportavimo ir pristatymo į ligoninę, instituciją arba privačios praktikos įstaigą, kur vaistas naudojamas, etapais, aprašymas.

Atsekamumo sistema turi papildyti ir atitikti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/23/EB (*) reikalavimus dėl žmogaus audinių ir ląstelių, išskyrus kraujo ląsteles, ir Direktyvos 2002/98/EB reikalavimus dėl žmogaus kraujo ląstelių.

3.2. Specialieji reikalavimai, taikomi genų terapijos vaistams

3.2.1. Įvadas: gatavas vaistas, veiklioji medžiaga ir pradinės medžiagos

- 3.2.1.1. Genų terapijos vaistas, kuriame yra rekombinacinės nukleorūgšties seka (-ų) arba genetiškai modifikuotas (-ų) organizmas (-ų) arba virusas (-ų)

Gatavą vaistą turi sudaryti nukleorūgšties seka (-os) arba genetiškai modifikuotas (-i) organizmas (-ai) arba virusas (-ai), tiesiogiai išfasuoti į galutines pakuotes naudojimui pagal numatytą medicininę paskirtį. Gatavas vaistas gali būti kombinuojamas su medicinos prietaisu arba aktyviuoju implantuojamuoju medicinos prietaisu.

Veikliąją medžiagą turi sudaryti nukleorūgšties seka (-os) arba genetiškai modifikuotas (-i) organizmas (-i) arba virusas (-ai).

- 3.2.1.2. Genų terapijos vaistas, kuriame yra genetiškai modifikuotų ląstelių

Gatavą vaistą turi sudaryti genetiškai modifikuotos ląstelės, tiesiogiai išfasuotos į galutines pakuotes naudojimui pagal numatytą medicininę paskirtį. Gatavas vaistas gali būti kombinuojamas su medicinos prietaisu arba aktyviuoju implantuojamuoju medicinos prietaisu.

Veikliąją medžiagą turi sudaryti ląstelės, genetiškai modifikuotos naudojant vieną iš 3.2.1.1 punkte aprašytų vaistų.

- 3.2.1.3. Jeigu vaistus sudaro virusai arba virusiniai vektoriai, pradinės medžiagos – tai tos sudedamosios dalys, iš kurių gaunamas virusinis vektorius, t. y. virusinio vektoriaus motininis kamienas arba plazmidės, naudojamos pakavimo ląstelių transfekcijai, ir motininis pakavimo ląstelių linijos bankas.

- 3.2.1.4. Jeigu tai vaistai, sudaryti iš plazmidžių, nevirusinių vektorių ir genetiškai modifikuoto (-ų) organizmo (-ų), išskyrus virusus arba virusinius vektorius, pradinės medžiagos – tai tos sudedamosios dalys, kurios naudojamos gamybinei ląstelei sukurti, t. y. plazmidė, bakterija šeimininkė ir motininis rekombinacinių mikrobų ląstelių bankas.

- 3.2.1.5. Jeigu tai genetiškai modifikuotos ląstelės, pradinės medžiagos – tai tos sudedamosios dalys, kurios naudojamos genetiškai modifikuotoms ląstelėms gauti, t. y. pradinės medžiagos, naudojamos vektoriui, vektoriui ir žmogaus arba gyvūnų ląstelėms gaminti. Taikomi tie patys geros gamybos principai kaip ir dirbant su banko sistema, kuri toliau naudojama vektoriui gaminti.

3.2.2. Specialieji reikalavimai

Be šio priedo I dalies 3.2.1 ir 3.2.2 punktuose nustatytų reikalavimų, taikomi šie reikalavimai.

- a) Pateikiama informacija apie visas pradines medžiagas, naudojamas gaminti veikliajai medžiagai, įskaitant medžiagas, reikalingas žmogaus ar gyvūnų ląstelėms genetiškai modifikuoti ir vėliau, tam tikrais atvejais, genetiškai modifikuotų ląstelių kultūrai inicijuoti ir palaikyti, atsižvelgiant į tai, kad gali nebūti gryninimo etapų.

- b) Jeigu tai vaistai, sudaryti iš mikroorganizmo ar viruso, pateikiama informacija apie genetinę modifikaciją, sekų analizę, virulentiškumo sumažėjimą, tropizmą atskiriems audiniams ir ląstelių rūšims, ląstelės ciklo priklausomumą nuo mikroorganizmo arba viruso, motininės padermės patogeniškumą ir savybes.
- c) Atitinkamuose dokumentų skirsniuose aprašomos su procesu susijusios priemonės ir su vaistu susijusios priemonės, o svarbiausia – galintys replikuotis pašaliniai virusai, jeigu vektorius negali replikuotis.
- d) Jeigu tai plazmidės, įvairios plazmidžių formos vertinamos kiekybiškai visą vaisto galiojimo laikotarpį.
- e) Jeigu tai genetiškai modifikuotos ląstelės, turi būti ištirtos ląstelių savybės prieš atliekant genetinę modifikaciją ir ją atlikus, taip pat prieš vėliau atliekant bet kokias užšaldymo / saugojimo procedūras ir po jų.

Be specialiųjų genų terapijos vaistams nustatytų reikalavimų, genetiškai modifikuotoms ląstelėms taikomi ir somatinių ląstelių terapijos vaistams bei audinių inžinerijos preparatams (žr. 3.3 punktą) nustatyti kokybės reikalavimai.

3.3. **Specialieji reikalavimai, taikomi somatinių ląstelių terapijos vaistams ir audinių inžinerijos preparatams**

3.3.1. *Įvadas: gatavas vaistas, veiklioji medžiaga ir pradinės medžiagos*

Gatavą vaistą turi sudaryti veiklioji medžiaga, tiesiogiai išfasuota į galutines pakuotes naudojimui pagal numatytą medicininę paskirtį ir galutinai užbaigta, kad būtų naudojama su sudėtiniais pažangiosios terapijos vaistais.

Veikliąją medžiagą turi sudaryti inžinerijos būdu gautos ląstelės ir (arba) audiniai.

Papildomos medžiagos (pvz., karkasai, matricos, prietaisai, biologinės medžiagos, biomolekulės ir (arba) kitos sudedamosios dalys), kurios kombinuojamos su ląstelėmis, su kuriomis buvo atlikta manipuliacija, ir kurios yra neatsiejama šių ląstelių dalis, laikomos pradinėmis medžiagomis, net jei jos nėra biologinės kilmės.

Medžiagos, naudojamos gaminant veikliąją medžiagą (pvz., kultūrų terpės, augimo faktoriai) ir neskirtos būti veikliosios medžiagos dalimi, laikomos žaliavomis.

3.3.2. *Specialieji reikalavimai*

Be šio priedo I dalies 3.2.1 ir 3.2.2 punktuose nustatytų reikalavimų, taikomi šie reikalavimai.

3.3.2.1. Pradinės medžiagos

- a) Pateikiama informacijos apie žmogaus audinių ir ląstelių, naudojamų kaip pradinės medžiagos, donorystę, įsigijimą ir ištirimą santrauka, parengta pagal Direktyvą 2004/23/EB. Jeigu kaip pradinės medžiagos naudojamos nesveikos ląstelės arba audiniai (pvz., vėžinis audinys), jų naudojimas pagrindžiamas.
- b) Jeigu sumaišomos alogeninių ląstelių populiacijos, aprašomos sumaišymo strategijos ir atsekamumo užtikrinimo priemonės.
- c) Į galimą variantiškumą, atsiradusį dėl žmogaus ar gyvūnų ląstelių ir audinių, atsižvelgiama tvirtinant gamybos procesą, nustatant veikliosios medžiagos ir gatavo vaisto savybes, nustatant tyrimo būdus, specifikacijas ir stabilumo lygį.
- d) Jeigu tai ksenogeninių ląstelių pagrindo vaistai, pateikiama informacija apie gyvūnų kilmę (pvz., geografinė kilmė, gyvūno ūkis, amžius), specialiuosius priimtumo kriterijus, pirminių gyvūnų/gyvūnų donorų infekcijų prevencijos ir stebėsenos priemonės, gyvūnų tyrimus siekiant nustatyti užkrečiamųjų ligų sukėlėjus, įskaitant vertikaliuoju būdu plintančius mikroorganizmus ir virusus, ir dokumentai, pagrindžiantys gyvūnų laikymo patalpų tvarumą.
- e) Jeigu tai iš genetiškai modifikuotų gyvūnų gauti ląstelių pagrindo vaistai, aprašomos specifinės su genų modifikacija susijusių ląstelių savybės. Pateikiamas išsamus kūrimo metodo ir transgeninių gyvūnų savybių aprašymas.
- f) Genetiškai modifikuojant ląsteles, taikomi 3.2 skirsnyje nustatyti techniniai reikalavimai.

- g) Aprašoma ir pagrindžiama papildomų medžiagų (pvz., karkasų, matricų, prietaisų, biologinių medžiagų, biomolekulių ar kitų sudedamųjų dalių), kurios kombinuojamos su inžinerijos būdu gautomis ląstelėmis ir kurios yra neatsiejama jų dalis, tyrimų tvarką.
- h) Jeigu tai karkasai, matricos ir prietaisai, kurie atitinka medicinos prietaiso arba aktyviojo implantuojamojo medicinos prietaiso apibrėžtį, pateikiama 3.4 skirsnyje reikalaujama informacija, reikalinga sudėtiniams pažangiosios terapijos vaistams įvertinti.

3.3.2.2. Gamybos procesai

- a) Patvirtintas gamybos procesas, kad būtų užtikrintas partijų ir procesų nuoseklumas, ląstelių funkcinis integralumas visais gamybos ir transportavimo etapais iki pat naudojimo ar paskyrimo momento, ir tinkamas diferenciacijos lygis.
- b) Jeigu ląstelės auginamos tiesiogiai matricos, karkaso ar prietaiso viduje arba ant jų, pateikiama informacija apie ląstelių kultūros auginimo proceso patvirtinimą atsižvelgiant į ląstelių augimą, funkcijas ir gautos kombinacijos integralumą.

3.3.2.3. Savybių apibūdinimas ir kontrolės strategija

- a) Pateikiama reikiama informacija apie šias ląstelių populiacijos ar ląstelių mišinio ypatybes: tapatumą, grynumą (pvz., atsitiktines mikrobines medžiagas ir ląstelių priemaišas), gyvybingumą, aktyvumą, kariologines ypatybes, tumorigeniškumą ir tinkamumą naudoti pagal numatytą medicininę paskirtį. Įrodoma, kad ląstelės yra genetiškai stabilios.
- b) Pateikiama kokybinė ir, jeigu įmanoma, kiekybinė informacija apie su vaistu bei procesu susijusias priemaišas ir bet kokias medžiagas, dėl kurių gamybos metu gali susidaryti skilimo produktų. Pagrindžiamas priemaišų nustatymo lygio tikslumas.
- c) Jeigu galima atlikti ne veikliųjų medžiagų ar gatavų vaistų, o tik pagrindinių tarpinių vaistų tam tikrus tyrimus dėl išleidimo į apyvartą ir (arba) jeigu tyrimus galima atlikti tik gamybos metu, tai pagrindžiama.
- d) Jeigu yra biologiškai aktyvių molekulių (pvz., augimo faktorių, citokinų), kurios veikia kaip ląstelių pagrindo vaisto sudedamosios dalys, apibūdinamas jų poveikis ir sąveika su kitomis veikliosios medžiagos sudedamosiomis dalimis.
- e) Jeigu trimatė struktūra atlieka dalį numatytos funkcijos, apibūdinant šių ląstelių pagrindo vaistų savybes, pateikiama informacija ir apie diferenciacijos lygį, ląstelių struktūrinę bei funkcinę sandarą ir, jeigu taikoma, sukurtą tarpląstelinę matricą. Prireikus, atliekami neklinikiniai tyrimai, kuriais papildomas fizikinių ir cheminių savybių apibūdinimas.

3.3.2.4. Pagalbinės medžiagos

Jeigu tai pagalbinė (-ės) medžiaga (-os), naudojama (-os) ląstelių ar audinių pagrindo vaistuose, (pvz., transportavimo terpės sudedamosios dalys), taikomi šio priedo I dalyje naujoms pagalbinėms medžiagoms nustatyti reikalavimai, nebent turima duomenų apie ląstelių arba audinių sąveiką su pagalbinėmis medžiagomis.

3.3.2.5. Vaistų kūrimo tyrimai

Aprašant kūrimo programą pateikiama informacijos apie medžiagų ir procesų pasirinkimą. O svarbiausia, aptariamas ląstelių populiacijos vientisumas galutinės sandaros vaiste.

3.3.2.6. Papildoma medžiaga

Pateikiami dokumentai, kuriuose apibūdinamas pamatinis standartas, konkrečiai susijęs su veikliąja medžiaga ir (arba) gatavu vaistu.

3.4. Specialieji reikalavimai, taikomi pažangiosios terapijos vaistams, kuriuose yra prietaisų

3.4.1. Pažangiosios terapijos vaistai, kuriuose yra prietaisų, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1394/2007 7 straipsnyje

Pateikiamas vaisto fizikinių savybių ir veikimo aprašymas bei jo kūrimo metodų aprašymas.

Aprašoma genų, ląstelių ir (arba) audinių ir struktūrinių sudedamųjų dalių sąveika ir suderinamumas.

3.4.2. *Sudėtinis pažangiosios terapijos vaistas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1394/2007 2 straipsnio 1 dalies d punkte*

Jeigu tai sudėtinio pažangiosios terapijos vaisto dalis, sudaryta iš ląstelių arba audinių, taikomi 3.3 punkto specialieji reikalavimai, nustatyti somatinių ląstelių terapijos vaistams ir audinių inžinerijos preparatams, o jeigu tai genetiškai modifikuotos ląstelės, taikomi 3.2 punkto specialieji reikalavimai, nustatyti genų terapijos vaistams.

Medicinos prietaisas arba aktyvusis implantuojamasis medicinos prietaisas gali būti neatsiejama veikliosios medžiagos dalis. Jeigu medicinos prietaisas arba aktyvusis implantuojamasis medicinos prietaisas kombinuojamas su ląstelėmis gatavo vaisto gamybos, naudojimo ar paskyrimo metu, jie laikomi neatsiejama gatavo vaisto dalimi.

Pateikiama informacija apie medicinos prietaisą arba aktyvųjį implantuojamąjį medicinos prietaisą (kuris yra neatsiejama veikliosios medžiagos arba gatavo vaisto dalis), reikalinga sudėtiniam pažangiosios terapijos vaistui įvertinti. Pateikiama toliau nurodyta informacija.

- a) Informacija apie medicinos prietaiso arba implantuojamojo medicinos prietaiso pasirinkimą ir numatytas funkcijas ir apie įrodytą prietaiso suderinamumą su kitomis vaisto sudedamosiomis dalimis.
- b) Informacija, pagrindžianti medicinos prietaiso kaip dalies atitiktį Tarybos direktyvos 93/42/EEB (**) I priede nustatytiems esminiams reikalavimams arba aktyviojo implantuojamojo medicinos prietaiso kaip dalies atitiktį Tarybos direktyvos 90/385/EEB (***) I priede nustatytiems esminiams reikalavimams.
- c) Jeigu taikoma, informacija, pagrindžianti medicinos prietaiso arba implantuojamojo medicinos prietaiso atitiktį Komisijos direktyvoje 2003/32/EB (****) nustatytiems reikalavimams.
- d) Medicinos prietaiso kaip dalies arba aktyviojo implantuojamojo medicinos prietaiso kaip dalies vertinimo, kuri atliko paskelbtoji įstaiga pagal Direktyvą 93/42/EEB arba pagal Direktyvą 90/385/EEB, rezultatai, jeigu jų yra.

Paraišką vertinančiai kompetentingai institucijai paprašius, šio skirsnio d punkte nurodytą vertinimą atlikusi paskelbtoji įstaiga pateikia bet kokią informaciją apie vertinimo rezultatus pagal Direktyvą 93/42/EEB arba Direktyvą 90/385/EEB. Tai gali būti atitinkamoje atitikties vertinimo paraiškoje esanti informacija ir dokumentai, jeigu jie reikalingi visam sudėtiniam pažangiosios terapijos vaistui įvertinti.

4. SPECIALIEJI 4 MODULIO REIKALAVIMAI

4.1. Specialieji reikalavimai, taikomi visiems pažangiosios terapijos vaistams

Dėl išskirtinių ir įvairių struktūrinių ir biologinių pažangiosios terapijos vaistų savybių ne visada gali būti tikslinga laikytis šio priedo 4 modulio I dalyje nustatytų reikalavimų dėl farmakologinių ir toksikologinių vaistų tyrimų. Toliau 4.1, 4.2 ir 4.3 skirsniuose pateikiamuose techniniuose reikalavimuose paaiškinama, kaip šio priedo I dalies reikalavimai taikomi pažangiosios terapijos vaistams. Atsižvelgiant į pažangiosios terapijos vaistų specifiskumą tam tikrais atvejais nustatyti papildomi reikalavimai.

Ikiklinikinių aspektų apžvalgoje aptariamas vaistų kūrimo ikiklinikiniu etapu loginis pagrindas ir taikomi gyvūnų rūšių bei modelių (*in vitro* ir *in vivo*) pasirinkimo kriterijai bei pagrindžiamas jų tinkamumas. Gali būti pasirinktas (-i) modelis (-iai), naudojant šiuos gyvūnus: susilpnėjusio imuniteto gyvūnus, gyvūnus su inaktyvuotu genu, humanizuotus ar transgeninius gyvūnus. Atsižvelgiama į homologinių modelių (pvz., pelių ląstelės tiriamos pelėse) arba ligos imitavimo modelių naudojimą, ypač atliekant imunogeniškumo ir imunotoksiškumo tyrimams.

Be I dalies reikalavimų, pateikiama informacija apie visų struktūrinių sudedamųjų dalių (pvz., matricų, karkasų ir prietaisų) ir papildomų medžiagų (pvz., ląstelių produktų, biomolekulių, biologinių ir cheminių medžiagų), kurių yra gatavame vaiste, saugumą, tinkamumą ir biologinį suderinamumą. Atsižvelgiama į jų fizikines, mechanines, chemines ir biologines savybes.

4.2. Specialieji reikalavimai, taikomi genų terapijos vaistams

Siekiant nustatyti ikiklinikinių tyrimų, reikalingų tinkamam ikiklinikinio etapo saugumo duomenų lygiui apibrėžti, apimtį ir rūšį, atsižvelgiama į genų terapijos vaistų tipą ir kūrimo modelį.

4.2.1. Farmakologija

a) Pateikiami su siūlomu terapiniu naudojimu susijusių veiksmų *in vivo* ir *in vitro* tyrimai (pvz., pirminiai farmakodinaminiai veiksmingumo tyrimai), atlikti taikant modelius ir naudojant atitinkamų rūšių gyvūnus ir skirti parodyti, kad nukleorūgšties seka pasiekia numatytą taikinį (tikslinį organą ar ląsteles) ir atlieka numatytą funkciją (ekspresijos ir funkcinio veikimo lygis). Nurodoma nukleorūgšties sekos funkcijos atlikimo trukmė ir siūlomas dozavimo režimas atliekant klinikinius tyrimus.

b) Tikslinis atrankumas. Jeigu numatoma, kad genų terapijos vaistas atliks funkcijas selektyviai arba jo funkcijos bus susijusios tik su taikiniu, pateikiami tyrimai, patvirtinantys funkcijų ir veiksmų specifiskumą bei trukmę tikslinėse ląstelėse ir audiniuose.

4.2.2. Farmakokinetika

a) Atliekant biologinio pasiskirstymo tyrimus nagrinėjama persistencija, klirensas ir mobilizacija. Atliekant biologinio pasiskirstymo tyrimus taip pat nagrinėjama gonocitų linijos perdavimo rizika.

b) Pateikiami patogenų plitimo ir perdavimo trečiosioms šalims rizikos tyrimai ir rizikos aplinkai vertinimas, nebent remiantis susijusio vaisto tipu paraiškoje tinkamai pagrindžiama, kad tai nebūtina.

4.2.3. Toksikologija

a) Įvertinamas gatavo genų terapijos vaisto toksiškumas. Be to, priklausomai nuo vaisto tipo, atsižvelgiama į atskirus veikliųjų ir pagalbinių medžiagų tyrimus, įvertinamas su ekspresuota nukleorūgšties seka susijusių vaistų, kurie neskirti fiziologinėms funkcijoms atlikti, *in vivo* poveikis.

b) Vienos dozės toksiškumo tyrimai gali būti derinami su farmakologiniais saugumo ir farmakokinetiniais tyrimais, pvz., siekiant ištirti persistenciją.

c) Kartotinių dozių toksiškumo tyrimai pateikiami, kai žmonėms ketinama skirti kartotines dozes. Skyrimo būdas ir planas parenkamas visapusiškai atsižvelgiant į suplanuotą dozavimą gydymo metu. Tais atvejais, kai paskyrus vieną dozę žmonėms nukleorūgšties seka ilgiau išlieka funkcionali, atsižvelgiama į kartotinio toksiškumo tyrimus. Priklausomai nuo genų terapijos vaisto persistencijos ir numatomos galimos rizikos, šie tyrimai gali trukti ilgiau nei standartiniai toksiškumo tyrimai. Pateikiama tyrimų trukmę pagrindžianti informacija.

d) Ištiriamas genotoksiškumas. Tačiau standartiniai genotoksiškumo tyrimai atliekami tik kai jie reikalingi specifinėms priemonėms arba tiekimo sistemos sudedamosioms dalims ištirti.

e) Ištiriamas kancerogeniškumas. Standartinių graužikų gyvenimo trukmės kancerogeniškumo tyrimų nereikia atlikti. Tačiau priklausomai nuo vaisto tipo, pagal atitinkamus *in vivo/in vitro* modelius įvertinamas tumorogeniškumas.

f) Toksinis poveikis reprodukcijai ir vystymuisi. Pateikiami poveikio vaisingumui ir bendrai reprodukcinei funkcijai tyrimai. Pateikiami toksinio poveikio gemalui/vaisiui ir toksinio poveikio perinataliniu laikotarpiu bei gonocitų linijos perdavimo tyrimai, nebent remiantis susijusio vaisto tipu paraiškoje tinkamai pagrindžiama, kad tai nebūtina.

g) Papildomi toksiškumo tyrimai

— Integracijos tyrimai. Pateikiami integracijos tyrimai apie kiekvieną genų terapijos vaistą, nebent galima moksliai pagrįsti, kodėl tokie tyrimai nebuvo atlikti, pvz., todėl, kad nukleorūgščių sekos nepateks į ląstelės branduolį. Kai nesitikima, kad genų terapijos vaistų integracija yra įmanoma, integracijos tyrimai atliekami, jeigu biologinio pasiskirstymo duomenys rodo gonocitų linijos perdavimo riziką.

— Imunogeniškumas ir imunotoksiškumas. Ištiriamas galimas imunogeninis ir imunotoksinis poveikis.

4.3. Specialieji reikalavimai, taikomi somatinių ląstelių terapijos vaistams ir audinių inžinerijos preparatams

4.3.1. Farmakologija

a) Pirminiais farmakologiniais tyrimais tinkamai įrodomas vaisto veiksmingumas. Ištiriama ląstelių pagrindo vaistų sąveika su gretimu audiniu.

- b) Nustatomas norimam poveikiui pasiekti reikalingas vaisto kiekis ir (arba) veiksmingoji dozė ir, priklausomai nuo vaisto tipo, dozavimo dažnumas.
- c) Atsižvelgiama į antrinius farmakologinius tyrimus siekiant įvertinti galimą fiziologinį poveikį, kuris nėra susijęs su somatinių ląstelių terapijos vaisto, audinių inžinerijos preparato arba papildomų medžiagų pageidaujama terapiniu poveikiu, nes be tiriamo (-ų) baltymo (-ų) sekrecijos gali vykti ir biologiškai aktyvių molekulių sekrecija arba tiriamas (-i) baltymas (-ai) gali veikti nepageidaujamas paskirties vietas.

4.3.2. Farmakokinetika

- a) Nereikalaujama atlikti įprastinių farmakokinetinių tyrimų, skirtų absorbcijai, pasiskirstymui, metabolizmui ir ekskrecijai iširti. Tačiau ištiriami šie parametrai: gyvybingumas, ilgaamžiškumas, pasiskirstymas, augimas, diferenciacija ir migracija, nebent remiantis susijusio vaisto tipu paraiškoje tinkamai pagrindžiama, kad tai nebūtina.
- b) Jeigu tai somatinių ląstelių terapijos vaistai ir audinių inžinerijos preparatai, gaminantys sisteminei aktyvias biomolekules, tiriamas šių molekulių pasiskirstymas, ekspresijos trukmė ir lygis.

4.3.3. Toksikologija

- a) Įvertinamas gatavo vaisto toksiškumas. Atsižvelgiama į atskiros (-ų) veikliosios (-ių) medžiagos (-ų), pagalbinių ir papildomų medžiagų bei bet kokių su procesu susijusių priemonių tyrimus.
- b) Stebėjimo trukmė gali būti ilgesnė nei atliekant standartinius toksiškumo tyrimus. Atsižvelgiama į vaisto numatomą veikimo trukmę ir farmakodinamines bei farmakokinetines ypatybes. Pagrindžiama stebėjimo trukmė.
- c) Nereikalaujama atlikti įprastinių kancerogeniškumo ir genotoksiškumo tyrimų, atliekami tik vaisto tumorigeniškumo tyrimai.
- d) Ištiriamas galimas imunogeninis ir imunotoksinis poveikis.
- e) Jeigu tai ląstelių pagrindo vaistai, kuriuose yra gyvūninių ląstelių, sprendžiami susiję specifiniai saugumo klausimai, pvz., ksenogeninių patogenų perdavimas žmonėms.

5. SPECIALIEJI 5 MODULIO REIKALAVIMAI

5.1. Specialieji reikalavimai, taikomi visiems pažangiosios terapijos vaistams

- 5.1.1. Šiame IV dalies skyriuje pateikiami specialieji reikalavimai, papildantys nustatytuosius šio priedo I dalies 5 modulyje.
- 5.1.2. Kai gydymui naudojant pažangiosios terapijos vaistus tuo pačiu metu reikia atlikti specialią terapiją ir chirurgines procedūras, ištiriama ir aprašomos visos terapinės procedūros. Pateikiama informacija apie šių procedūrų standartizavimą ir optimizavimą kuriant vaistus klinikinio būdu.

Kai siekiant taikyti, implantuoti ar skirti pažangiosios terapijos vaistą atliekamos chirurginės operacijos, kurių metu naudojami medicinos prietaisai gali turėti poveikio pažangiosios terapijos vaisto veiksmingumui ar saugumui, pateikiama informacija apie šiuos prietaisus.

Apibrėžiama specifinė kompetencija, reikalinga vaistui taikyti, implantuoti ir skirti bei vėlesniems veiksmams atlikti. Prireikus pateikiamas sveikatos priežiūros specialistų mokymo planas dėl šių vaistų naudojimo, taikymo, implantavimo ar administracinių procedūrų.

- 5.1.3. Atsižvelgiant į tai, kad klinikinio būdu kuriant pažangiosios terapijos vaistus dėl jų pobūdžio gali pasikeisti jų gamybos procesas, gali prireikti papildomų tyrimų panašumui įrodyti.
- 5.1.4. Klinikinio būdu kuriant vaistus atsižvelgiama į riziką, kylančią dėl galimų užkrečiamųjų ligų sukėlėjų ar dėl naudojamų gyvūninės kilmės medžiagų ir tokios rizikos mažinimo priemonių.
- 5.1.5. Dozės parenkamos ir naudojimo grafikas sudaromas atliekant dozės nustatymo tyrimus.

- 5.1.6. Vaistų veiksmingumas juos naudojant pagal siūlomas indikacijas pagrindžiamas tinkamais klinikinių tyrimų rezultatais, kai vaistus naudojant pagal numatytą paskirtį vadovaujamasi klinikiniu požiūriu reikšmingomis tyrimo baigtimis. Esant tam tikriems klinikiams susirgimams gali prireikti įrodyti ilgalaikį veiksmingumą. Pateikiama ilgalaikio veiksmingumo vertinimo strategija.
- 5.1.7. Į rizikos valdymo planą įtraukiama ilgalaikio saugumo ir veiksmingumo užtikrinimo strategija.
- 5.1.8. Jeigu tai sudėtiniai pažangiosios terapijos vaistai, nustatomi ir atliekami viso sudėtinio vaisto saugumo ir veiksmingumo tyrimai.
- 5.2. **Specialieji reikalavimai, taikomi genų terapijos vaistams**
- 5.2.1. *Žmogaus farmakokinetiniai tyrimai*
Žmogaus farmakokinetiniai tyrimai apima šiuos tyrimus;
- patogenų plitimo tyrimai, kuriais tiriama genų terapijos vaistų ekskrecija;
  - biologinio pasiskirstymo tyrimai;
  - farmakokinetiniai vaistų ir genų ekspresijos profilio (pvz., ekspresuotų baltymų ir genomų parašų) tyrimai.
- 5.2.2. *Žmogaus farmakodinaminiai tyrimai*
Farmakodinaminių žmogaus tyrimų objektas – nukleorūgšties sekos ekspresija ir funkcijos po genų terapijos vaisto paskyrimo.
- 5.2.3. *Saugumo tyrimai*
Atliekant saugumo tyrimus, tiriami šie aspektai:
- replikuotis galinčių vektorių atsiradimas;
  - naujų padermių atsiradimas;
  - esamų genominių sekų pasikeitimas;
  - neoplazminė proliferacija dėl įterpiamosios mutagenezės.
- 5.3. **Specialieji reikalavimai, taikomi somatinių ląstelių terapijos vaistams**
- 5.3.1. *Somatinių ląstelių terapijos vaistai, kai veikimo būdas pagrįstas nustatytos (-ų) veikliosios (-ų) biomolekulės (-ių) gamyba*
Jeigu tai somatinių ląstelių terapijos vaistai, kai veikimo būdas pagrįstas nustatytos (-ų) veikliosios (-ų) biomolekulės (-ių) gamyba, atsižvelgiama į farmakokinetines šių molekulių ypatybes (visų pirma, pasiskirstymą, ekspresijos trukmę ir lygį), tais atvejais, kai tai įmanoma.
- 5.3.2. *Somatinių ląstelių terapijos vaistų sudedamųjų dalių biologinis pasiskirstymas, persistencija ir ilgalaikis įsitvirtinimas*
Klinikiniu būdu kuriant somatinių ląstelių terapijos vaistus atsižvelgiama į jų sudedamųjų dalių biologinį pasiskirstymą, persistenciją ir ilgalaikį įsitvirtinimą.
- 5.3.3. *Saugumo tyrimai*
Atliekant saugumo tyrimus, tiriami šie aspektai:
- pasiskirstymas ir įsitvirtinimas po vaistų vartojimo;
  - ektopenis įsitvirtinimas;
  - onkogeninė transformacija ir ląstelių / audinių linijos pastovumas.

5.4. **Specialieji reikalavimai, taikomi audinių inžinerijos preparatams**

5.4.1. *Farmakokinetiniai tyrimai*

Jeigu įprastiniai farmakokinetiniai tyrimai netaikomi audinių inžinerijos preparatams, klinikiu būdu kuriant audinių inžinerijos preparatus atsižvelgiama į jų sudedamųjų dalių biologinį pasiskirstymą, persistenciją ir skilimą.

5.4.2. *Farmakokinetiniai tyrimai*

Farmakokinetiniai tyrimai nustatomi ir parengiami atsižvelgiant į audinių inžinerijos preparatų specifiskumą. Pagrindžiamas vaisto veiksmingumas ir kinetika, užtikrinanti regeneraciją, atstatymą arba pakeitimą. Atsižvelgiama į tinkamus farmakodinaminis žymenis, susijusius su numatoma (-omis) funkcija (-omis) ir struktūra.

5.4.3. *Saugumo tyrimai*

Taikomas 5.3.3 skirsnis.

(*) OL L 102, 2004 4 7, p. 48.
(**) OL L 169, 1993 7 12, p. 1.
(***) OL L 189, 1990 7 20, p. 17.
(****) OL L 105, 2003 4 26, p. 18."

KOMISIJOS DIREKTYVA 2009/121/EB

2009 m. rugsėjo 14 d.

iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/121/EB dėl tekstilės pavadinimų I ir V priedus, siekiant juos suderinti su technikos pažanga

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/121/EB dėl tekstilės pavadinimų ⁽¹⁾, ypač į jos 15 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyva 2008/121/EB nustatytos taisyklės, reglamentuojančios produktų ženklimą arba žymėjimą dėl tekstilės pluošto kiekio, kad būtų užtikrinta, jog taip bus apsaugoti vartotojų interesai. Tekstilės produktai gali būti pateikiami Bendrijos rinkai tik tuo atveju, jeigu jie atitinka tos direktyvos nuostatas.
- (2) Atsižvelgiant į naujausias techninės darbo grupės išvadas, kad Direktyva 2008/121/EB būtų suderinta su technikos pažanga, melamino pluoštą būtina įtraukti į tos direktyvos I ir V prieduose pateiktą pluoštų sąrašą.
- (3) Dėl to reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Direktyvą 2008/121/EB.
- (4) Kadangi šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Tekstilės pavadinimų ir ženklavimo direktyvų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2008/121/EB iš dalies keičiama taip:

1. Į I priedą įterpiama 48 eilutė:

„48.	Melaminas	pluoštas, kurį sudaro ne mažiau kaip 85 % erdvinės struktūros makromolekulių, sudarytų iš melamino darinių.“

2. Į V priedą įtraukiamas 48 įrašas:

„48.	Melaminas	7,00“

*2 straipsnis***Perkėlimas i nacionalinę teisę**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 2010 m. rugsėjo 15 d., įgyvendina šią direktyvą. Tokių priimtų nuostatų tekstus ir minėtų nuostatų bei šios direktyvos atitikmenų lentelę jos nedelsdamos pateikia Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės Komisijai pateikia šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. rugsėjo 14 d.

Komisijos vardu

Günter VERHEUGEN

Pirmininko pavaduotojas⁽¹⁾ OL L 19, 2009 1 23, p. 29.

KOMISIJOS DIREKTYVA 2009/122/EB

2009 m. rugsėjo 14 d.

iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/73/EB dėl dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių tam tikrų kiekybinės analizės metodų II priedą, siekiant jį suderinti su technikos pažanga

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 96/73/EB dėl dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių tam tikrų kiekybinės analizės metodų ⁽¹⁾, ypač į jos 5 straipsnį,

kadangi:

- (1) 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/121/EB dėl tekstilės pavadinimų ⁽²⁾ nustatoma, kad ženkliniame būtų nurodoma tekstilės produktų pluošto sudėtis ir kad analizės būdu būtų atliekami patikrinimai, kuriais būtų nustatoma, ar tie produktai atitinka etiketėje pateiktus duomenis.
- (2) Direktyvoje 96/73/EB yra nustatyti vienodi dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodai.
- (3) Atsižvelgiant į naujausias techninės darbo grupės išvadas, Direktyva 2008/121/EB buvo suderinta su technikos pažanga, į tos direktyvos I ir V prieduose pateiktą pluoštų sąrašą įtraukiant melamino pluoštus.
- (4) Dėl to būtina apibrėžti vienodus melamino pluošto bandymo metodus.
- (5) Dėl to reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Direktyvą 96/73/EB.
- (6) Kadangi šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Tekstilės pavadinimų ir ženklavimo direktyvų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 96/73/EB II priedas iš dalies keičiamas kaip nurodyta šios direktyvos priede.

2 straipsnis**Perkėlimas į nacionalinę teisę**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 2010 m. rugsėjo 15 d., įgyvendina šią direktyvą. Tokių priimtų nuostatų tekstus ir minėtų nuostatų bei šios direktyvos atitikties lentelę jos nedelsdamos pateikia Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės Komisijai pateikia šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

3 straipsnisŠi direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.**4 straipsnis**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2009 m. rugsėjo 14 d.

Komisijos vardu

Günter VERHEUGEN

Pirmininko pavaduotojas

⁽¹⁾ OL L 32, 1997 2 3, p. 1.

⁽²⁾ OL L 19, 2009 1 23, p. 29.

PRIEDAS

Direktyvos 96/73/EB II priedo 2 skyrius iš dalies keičiamas taip:

a) Specialūs metodai – Suvestinė lentelė keičiama taip:

„SUVESTINĖ LENTELĖ

Metodas	Taikymo sritis		Reagentas
	Tirpus komponentas	Netirpus komponentas	
1.	Acetatinis pluoštas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Acetonas
2.	Tam tikri baltyminiai pluoštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Hipochloritas
3.	Viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų rūšių modalinis pluoštas	Medvilnė, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Skrudžių rūgštis ir cinko chloridas
4.	Poliamido pluoštas arba nailonas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Skrudžių rūgštis, 80 % m/m
5.	Acetatinis pluoštas	Triacetatinis pluoštas, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Benzilo alkoholis
6.	Triacetatinis pluoštas arba polilaktido pluoštas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Dichlormetanas
7.	Tam tikrų rūšių celiulioziniai pluoštai	Poliesterinis pluoštas, elastomultiesterinis pluoštas arba elastolefino pluoštas	Sulfato rūgštis, 75 % m/m
8.	Akrilinis pluoštas, tam tikrų rūšių modifikuoti akriliniai pluoštai arba chloropluštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Dimetilformamidas
9.	Tam tikrų rūšių chloropluštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Anglies disulfidas/acetonas, 55,5/44,5 v/v
10.	Acetatinis pluoštas	Medvilnė, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Ledinė acto rūgštis
11.	Šilkas	Vilna, plaukai, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Sulfato rūgštis, 75 % m/m
12.	Džiutas	Tam tikrų rūšių gyvūninis pluoštas	Azoto kiekio nustatymo metodas
13.	Polipropileninis pluoštas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Ksilenas
14.	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Chloropluštai (vinilchlorido homopolimeras), elastolefino pluoštai arba melamino pluoštai	Koncentruotos sulfato rūgšties metodas
15.	Chloropluštai, tam tikrų rūšių modifikuoti akriliniai pluoštai, elastino pluoštai, acetatiniai pluoštai, triacetatiniai pluoštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Cikloheksanonas
16.	Melamino pluoštas	Medvilnė arba aramidinis pluoštas	Karšta skrudžių rūgštis, 90 % m/m“

b) 1 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktą pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), linų pluoštu (7), tikrųjų kanapių pluoštu (8), džiutu (9), abaka (10), alfa (11), kokosų pluoštu (12), prožirmio pluoštu (13), rame (14), sizaliu (15), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), baltyminiu pluoštu (23), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35) elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Šis metodas jokių būdu netaikomas acetatiniams pluoštams, kurių paviršius buvo deacetilintas.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

c) 2 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), chloropluoštu (27), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), polipropileniniu pluoštu (37), elastano pluoštu (43), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Jeigu sudėtyje yra skirtingų baltyminių pluoštų, metodas pateikia jų bendrą kiekį, o ne kiekvieno jų kiekį atskirai.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus medvilnę, viskozę ir melamino pluoštą, kurių d lygi 1,01, bei nebalintą medvilnę, kurios d lygi 1,03.“

d) 3 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. medvilne (5), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Jeigu sudėtyje aptinkamas modalinis pluoštas, atliekamas paruošiamasis tyrimas, kad būtų nustatyta, ar jis tirpsta reagente.

Šis metodas netaikomas mišiniam, kuriuose medvilnė dėl cheminio poveikio buvo stipriai suardyta arba tais atvejais, kai viskozė ar vario amoniakinis pluoštas nėra visiškai tirpūs dėl jų sudėtyje esančių tam tikrų dažų ar apdailos medžiagų, kurių neįmanoma visiškai pašalinti.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. Medvilnės d reikšmė yra 1,02, melamino pluošto – 1,00, o elastolefino pluošto – 1,00.“

e) 4 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), chloropluoštu (27), poliesteriniu pluoštu (35), polipropileniniu pluoštu (37), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Kaip minėta pirmiau, šis metodas taip pat taikomas mišiniam su vilna, tačiau jei vilnos kiekis viršija 25 %, taikomas 2 metodas (ištirpinant vilną šarminiam natrio hipochlorite).“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

- f) 5 metodas iš dalies keičiamas taip:
- i) 1 punktas pakeičiamas taip:
- „1. TAIKYMO SRITIS
- Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniam:
1. acetatinio pluošto (19)
- su
2. triacetatinio pluoštu (24), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).“
- ii) 5 punktas pakeičiamas taip:
- „5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA
- Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“
- g) 6 metodas iš dalies keičiamas taip:
- i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:
- „2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).
- Pastaba* Triacetatiniai pluoštai, kurie apdailos metu buvo iš dalies hidrolizuoti, nebėra visiškai tirpūs reagentė. Tokiais atvejais šis metodas netaikomas.“
- ii) 5 punktas pakeičiamas taip:
- „5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA
- Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus poliesterinį pluoštą, elastomultiesterinį pluoštą, elastolefino pluoštą ir melamino pluoštą, kurių d reikšmė yra 1,01.“
- h) 8 metodas iš dalies keičiamas taip:
- i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:
- „2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).
- Jis vienodai taikomas akriliniui ir tam tikram modifikuotam akriliniui pluoštui, apdorotiems beico dažais, tačiau netaikomas dažytiems antriniais chrominiais dažais.“
- ii) 5 punktas pakeičiamas taip:
- „5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA
- Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus vilną, medvilnę, vario amoniakinį pluoštą, modalinį pluoštą, poliesterinį pluoštą, elastomultiesterinį pluoštą ir melamino pluoštą, kurių d reikšmė yra 1,01.“
- i) 9 metodas iš dalies keičiamas taip:
- i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:
- „2. vilna (1), gyvūno plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46) ir melamino pluoštu (48).
- Kai vilnos ar šilko kiekis mišinyje viršija 25 %, taikomas 2 metodas.
- Kai poliamidinio pluošto ar nailono kiekis mišinyje viršija 25 %, taikomas 4 metodas.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

j) 10 metodo 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. tam tikrais chloropluoštais (27), būtent polivinilchlorido pluoštais, nepriklausomai nuo to, ar jie chloruoti, ar ne, elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).“

k) 11 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. Vilnos d reikšmė yra 0,985, elastolefino pluošto – 1,00, o melamino pluošto – 1,01.“

l) 13 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), acetatinium pluoštu (19), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), triacetatinium pluoštu (24), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesterinium pluoštu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46) ir melamino pluoštu (48).“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

m) 14 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniam:

1. medvilnės (5), acetatinio pluošto (19), vario amoniakinio pluošto (21), modalinio pluošto (22), triacetatinio pluošto (24), viskozės (25), tam tikrų rūšių akrilinio pluošto (26), tam tikrų rūšių modakrilinio pluošto (29), poliamidinio pluošto arba nailono (30), poliesterinio pluošto (35) ir elastomultiesterinio pluošto (46).

su

2. chloropluoštu (27), kurio pagrindas yra vinilchlorido homopolimerai, nepriklausomai nuo to, ar jie chlorinti, ar ne, elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Modifikuoti akriliniai pluoštai yra tie, kurie, įmerkti į koncentruotą sieros rūgštį (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje yra 1,84), sudaro skaidrų tirpalą.

Šis metodas gali būti naudojamas vietoj 8 ir 9 metodų.“

ii) 2 punktą pakeičiamas taip:

„2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės chloropluoštas, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas (t. y. 1.1 punkte minimi pluoštai) yra ištirpinamas koncentruota sieros rūgštimi (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje yra 1,84). Liekana, kurią sudaro chloropluoštas, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas, surenkama, nuplauta, išdžiovinama ir pasverama; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės procentine dalimi. Antrojo komponento procentinė dalis apskaičiuojama pagal sauso bandinio masės ir liekanos masės skirtumą.“

iii) 5 punktą pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

n) 15 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1 punktą pakeičiamas taip:

„1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniam:

1. acetatinio pluošto (19), triacetatinio pluošto (24), chloropluošto (27), tam tikro modifikuoto akrilinio pluošto (29), tam tikro elastano pluošto (43)

su

2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modulinu pluoštu (22), viskoze (25), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), akriliniu pluoštu (26), stiklo pluoštu (44) ir melamino pluoštu (48).

Jei sudėtyje yra modifikuoto akrilinio pluošto ar elastano, pirmiausia turi būti atliekamas paruošiamasis tyrimas, kad būtų nustatyta, ar pluoštas tirpsta reagentu.

Mišinius, kurių sudėtyje yra chloropluoščių, taip pat galima tirti taikant 9 arba 14 metodus.“

ii) 5 punktą pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus:

šilkui ir melamino pluoštui 1,01;

akriliniam pluoštui 0,98.“

o) po 15 metodo įterpiamas 16 metodas:

„16 METODAS

MELAMINO IR KAI KURIE KITI PLUOŠTAI

(Metodas, naudojant karštą *acta rūgštį*)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniam:

1. Melamino pluošto (48)

su

2. medvilne (5) ir aramidiniu pluoštu (31).

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės melaminas ištirpinamas karšta skruzdžių rūgštimi (90 % masės).

Liekana surenkama, nuplaunama, išdžiovinama ir pasveriami; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės procentine dalimi. Antrojo komponento procentinė dalis apskaičiuojama pagal sauso bandinio masės ir liekanos masės skirtumą.

Pastaba: melamino tirpumas labai priklauso nuo temperatūros, todėl būtina griežtai laikytis rekomenduojamos temperatūros intervalo.

3. PAPILDOMI PRIETAISAI IR REAGENTAI

3.1. Prietaisai

- i) ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuoju kamščiu;
- ii) vandens vonia su maišykle arba kitas prietaisas, kuriuo kolba kratoma ir laikoma 90 ± 2 °C temperatūroje.

3.2. Reagentai

- i) skruzdžių rūgštis (90 % m/m, santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,204 g/ml). Praskieskite vandeniu 890 ml 98–100 % m/m skruzdžių rūgšties (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,220 g/ml) iki 1 litro.

Karšta skruzdžių rūgštis yra labai ėsdinanti, todėl su ja turi būti elgiamasi atsargiai.

- ii) praskiestas amoniako tirpalas: praskieskite vandeniu 80 ml koncentruoto amoniako tirpalo (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 0,880) iki 1 litro.

4. BANDYMO METODIKA

Laikykitės procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atlikite tokius veiksmus:

Bandinį, esantį ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu kamščiu, užpilkite skruzdžių rūgštimi, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui. Užkimškite kamštį ir pakratykite kolbą, kad bandinys sušlaptų. Laikykite kolbą vandens vonioje su maišykle 90 ± 2 °C temperatūroje vieną valandą stipriai pakratydami. Atvėsinkite iki kambario temperatūros. Perfiltruokite tirpalą per pasvertą filtravimo tigli. Į kolbą su liekana įpilkite 50 ml skruzdžių rūgšties, pakratykite rankomis ir perfiltruokite kolbos turinį per filtravimo tigli. Perkelkite likusius pluoštus į tigli, praskalaudami kolbą nedideliu kiekiu skruzdžių rūgšties tirpalo. Nusausinkite tigli nusiurbdami, o liekaną nuplaukite pakaitomis skruzdžių rūgšties tirpalu, karštu vandeniu, atskiestu amoniako tirpalu ir, galiausiai, šaltu vandeniu, po kiekvieno pripildymo nusausindami tigli nusiurbdami. Nusiurbimas netaikomas, kol kiekvienas plovimo tirpalas laisvai nenuteka. Galiausiai nusausinkite tigli nusiurbdami, išdžiovinkite tigli ir liekaną, atausinkite juos ir pasverkite.

Pastaba: temperatūra turi didelio poveikio melamino tirpumo savybėms, todėl turi būti atidžiai kontroliuojama.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė medvilnei ir aramidiniam pluoštui yra 1,02.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 2 , kai patikimumo lygis yra 95 %.

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. vasario 11 d.

dėl valstybės pagalbos C 55/07 (ex NN 63/07, CP 106/06), kurią įgyvendino Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė – valstybės garantija BT

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 685)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/703/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

paprašiusi suinteresuotųjų šalių pateikti savo pastabas pagal minėtų straipsnių nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

(1) Ši byla yra susijusi su valstybės pagalba, kurią Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (toliau – Jungtinė Karalystė) suteikė BT plc (toliau – BT, jei kitaip nenurodyta). BT – akcinė bendrovė, registruota Anglijoje ir Velse. *British Telecommunications plc* yra BT Group plc priklausanti patronuojamoji įmonė, kuri faktiškai apima visą jos veiklą ir turtą. Ji perėmė specialiu teisės aktu įsteigtos įmonės *British Telecommunications* teises ir buvo įregistruota Anglijoje bei Velse kaip akcinė bendrovė, kurią visiškai valdo Jungtinės Karalystės vyriausybė, kaip nustatyta 1984 m. Telekomunikacijų įstatymu. Nuo 1984 m. lapkričio mėn. iki 1993 m. birželio mėn. per tris viešuosius akcijų platinimus Jungtinės Karalystės vyriausybė pardavė visas jai priklaususias *British Telecommunications plc* akcijas.

1. PROCEDŪRINIAI KLAUSIMAI

- (2) 2006 m. balandžio 26 d. vienas iš BT konkurentų, kuris paprašė neatskleisti jo tapatybės, pateikė skundą dėl garantijų BT, kurias suteikė ministras (toliau – valstybės garantija). 2006 m. gegužės 24 d. ir birželio 22 d. el. paštu šis konkurentas Komisijai pateikė papildomą informaciją apie schemą.
- (3) 2006 m. gegužės 18 d. Komisija Jungtinės Karalystės valdžios institucijoms išsiuntė prašymą suteikti informacijos, o šios institucijos atsakė 2006 m. liepos 18 d. raštu.
- (4) 2006 m. gruodžio 21 d. Komisija išsiuntė dar vieną prašymą suteikti informacijos. Pratešus atsakymo terminą Jungtinės Karalystės valdžios institucijos atsakė 2007 m. vasario 27 d. raštu.
- (5) 2007 m. kovo 26 d. Jungtinės Karalystės valdžios institucijų prašymu buvo surengtas susitikimas su advokatais, atstovaujanciais BT pensijų sistemos (toliau – BTPS) patikėtiniais. Papildoma informacija pateikta 2007 m. gegužės 10 d. el. paštu.
- (6) 2007 m. gegužės 10 d. Komisija išsiuntė Jungtinės Karalystės valdžios institucijoms prašymą suteikti informacijos. Pratešus atsakymo terminą ir po susitikimo, vykusio 2007 m. birželio 11 d., Jungtinės Karalystės valdžios institucijos atsakė 2007 m. birželio 19 d. raštu.
- (7) 2007 m. rugpjūčio 3 d. raštu Komisija paprašė papildomos informacijos. Pratešus atsakymo terminą Jungtinės Karalystės valdžios institucijos atsakė 2007 m. spalio 3 d. raštu.

⁽¹⁾ OL C 15, 2008 1 22, p. 8.

- (8) 2007 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė sprendimą (ir apie jį informavo Jungtinę Karalystę), kuriame daroma išvada, kad valstybės garantija, susijusi su BT pensijų išipareigojimais nemokumo atveju, nelaikytina valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, ir tuo pačiu metu pradėjo oficialią tyrimo procedūrą dėl tam tikrų priemonių, susijusių su BTPS suteikta valstybės garantija.
- (9) 2008 m. sausio 30 d. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos el. paštu atsiuntė savo pastabas dėl šio sprendimo.
- (10) 2007 m. lapkričio 28 d. paskelbus sprendimą, Komisija gavo šių suinteresuotųjų šalių pastabas: JK konkurencingų telekomunikacijų asociacijos (toliau – UKCTA), prekybos asociacijos, atstovaujanti su BT konkuruojantiems telekomunikacijų operatoriams, pirminio anoniminio skundo pateikėjas, BT ir BTPS. Jų pastabos 2008 m. kovo 25 d. buvo išsiųstos Jungtinės Karalystės valdžios institucijoms.
- (11) 2008 m. balandžio 25 d. el. paštu Jungtinės Karalystės valdžios institucijos paprašė leidimo pateikti BT trečiųjų šalių pastabas. Pasitarusi su atitinkamomis šalimis ir gavusi jų sutikimą Komisija leido atskleisti nekonfidencialias tų dokumentų versijas BT.
- (12) 2008 m. gegužės 30 d. el. paštu Komisija gavo Jungtinės Karalystės valdžios institucijų pastabas dėl trečiųjų šalių pareiškimų. 2008 m. birželio 3 d. el. paštu Komisija gavo BT pastabas dėl trečiųjų šalių nuomonės.
- (13) 2008 m. liepos 22 d. Komisija surengė susitikimą su Jungtinės Karalystės valdžios institucijomis, po kurio 2008 m. rugsėjo 19 d. el. paštu perduoti nauji paaiškinimai.
- (14) BT ir BTPS advokatai, jų prašymu, susitiko su Komisija 2008 m. rugpjūčio 6 d. ir 2008 m. spalio 28 d.
- (17) Pagal 1984 m. telekomunikacijų įstatymo 60 skyrių valstybės įmonės nuosavybė, teisės ir išipareigojimai buvo perduoti privatizuotai jos teisių perėmėjai *British Telecommunications plc*. Buvo perduoti visi valstybės įmonės išipareigojimai, susiję su darbuotojų pensijų sistema, kurioje tuo metu nustatytas 626 mln. GBP deficitas, kaip patvirtino 1983 m. sistemą vertinę aktuarijai.
- (18) 1984 m. telekomunikacijų įstatymo 68 skyriuje buvo numatyta valstybės garantija:
- „1) Šis skyrius taikomas, jei
- a) buvo priimtas sprendimas, laikantis [1986 m. nemo-kumo įstatymo], dėl savanoriško teises perėmusios bendrovės likvidavimo, o ne tik siekiant ją pertvarkyti ar sujungti su kita bendrove; arba
- b) prieš tai toks sprendimas nebuvo priimtas, tačiau vadovaujantis šiuo įstatymu priimtas teismo įsakymas likviduoti teises perėmusią bendrovę.
- 2) Valstybės sekretorius nuo likvidavimo pradžios tampa atsakingas už neįvykdytų išipareigojimų, perduotų teises perėmusiai bendrovei pagal 60 skyrių, vykdymą.
- [...]
- 4) Jei valstybės sekretorius sumoka bet kuriam asmeniui vykdydamas tai, ką jis laiko išipareigojimu, nustatytu jam šiame skyriuje, tokiu būdu jis perima to asmens reikalavimą teises perėmusiai bendrovei, o likviduojant bendrovę jo reikalavimas laikomas reikalavimu pirminio išipareigojimo atžvilgiu.“
- (19) Valstybės garantija dengė visus likusius įmonės, kuri 1984 m. buvo perduota BT, išipareigojimus. Nors Jungtinės Karalystės valdžios institucijos patvirtino, kad neturi išsamios informacijos apie visą dengiamą išipareigojimų sumą, kuri nebuvo susijusi su pensijų išipareigojimais, jos pažymi, kad 1983–1984 m. *British Telecom* finansinė atskaitomybė suteikia informacijos apie padėtį 1984 m. kovo 31 d.:
- per metus susidarę trumpalaikiai išipareigojimai siekė iš viso 1 909 mln. GBP. Juos sudarė trumpalaikės paskolos, išiskolinimai tiekėjams, pridėtinės vertės mokesčiai ir mokesčiai nuo išmokėto darbo užmokesčio, kiti išipareigojimai, atidėjimai ir mokėtinos sumos,
- ilgalaikiai išipareigojimai sudarė 458 mln. GBP užsienio paskolomis, kurios buvo grąžintos po dešimties metų.

2. PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

- (15) Atitinkamos nagrinėjamos priemonės yra susijusios su nuostatomis, pagal kurias Jungtinės Karalystės vyriausybė garantuoja, kad bus įvykdyti tam tikri BT išipareigojimai, visų pirma pensijų išipareigojimai, kuriems taikoma valstybės garantija, ir BT atleidžiama nuo prievolių, nustatytų Jungtinės Karalystės pensijų sistemoms taikomuose teisės aktuose.

2.1. Valstybės garantija

- (16) Remiantis 1981 m. telekomunikacijų įstatymu, telekomunikacijų veikla, anksčiau priklausiusi paštui, buvo perduota naujai valstybės įmonei – *British Telecommunications*. 1984 m. telekomunikacijų įstatyme numatytas *British Telecommunications* privatizavimas.

- (20) 2003 m. ryšių įstatymu buvo panaikintas 1984 m. telekomunikacijų įstatymo 60 skyrius ir iš dalies pakeistas 68 skyriaus 2 punktas, kuriame nustatyta, kad „valstybės sekretorius nuo likvidavimo pradžios tampa atsakingas už teises perėmusios bendrovės su pensijų mokėjimu susijusių neįvykdytų įsipareigojimų, kurie perduoti tai bendrovei pagal 60 skyrių, vykdymą“ (pabraukta auto-riais).
- (21) Valstybės garantija reikalaujama, kad Jungtinės Karalystės vyriausybė vykdytų bet kokius valstybės įmonės su pensijų mokėjimu susijusius įsipareigojimus, kuriuos ji perdavė BT, susijusius su darbuotojais, kurie buvo valstybės įmonės darbuotojų pensijų sistemos nariai iki 1984 m. rugpjūčio 6 d., jei BT taptų nemoki ir būtų likviduojama, ir tik tuo atveju, jei įsipareigojimas visiškai ar iš dalies neįvykdytas likvidavimo pradžioje. Taip suponuojama, kad BT pensijų sistemos turto nepakanka jos įsipareigojimams padengti tų darbuotojų įgytų teisių atžvilgiu. Nors 1984 m. telekomunikacijų įstatyme šis klausimas išsamiau nepaaiškintas, Jungtinės Karalystės valdžios institucijos mano, kad valstybės garantija padengia tų darbuotojų ne tik prieš privatizavimą, bet ir po jo įgytas teises į pensiją.
- (22) Prieš privatizavimą, atsižvelgiant į jos valstybės įmonės statusą, BT galėjo būti likviduota tik Parlamento priimtu įstatymu. Kalbant apie pensijų įsipareigojimus, valstybės garantija buvo tariamai suteikta siekiant nuraminti valstybės įmonės darbuotojus, nes jų pensijos nebebūtų apsaugotos valstybės. Darbuotojai buvo ypač susirūpinę dėl to, kas atsitiktų, jei privatizuota teises perėmusi bendrovė taptų nemoki ir pensijų sistemoje susidarytų deficitas. Anot Jungtinės Karalystės valdžios institucijų, 1984 m. suteikta valstybės garantija buvo skirta tokios abejonės, kurias padidino 1983 m. aktuarijų nustatytas pensijų sistemos deficitas, išsklaidyti.
- (23) Remiantis paaiškinimais, kuriuos pateikė Jungtinės Karalystės valdžios institucijos, jei BT taptų nemoki, Jungtinės Karalystės vyriausybė nedelsiant prisiimtų atsakomybę (pradėjus likvidavimą) už bet kokius su darbuotojų pensijų sistema susijusius neįvykdytus BT įsipareigojimus, perduotus per BT privatizavimą. Valstybės sekretorius sumokėtų BTPS atsižvelgdamas į tuos neįvykdytus įsipareigojimus ir taptų negarantuotu BT kreditoriumi šiai sumai. BTPS taip pat būtų negarantuota nemokios BT kreditorė dėl bet kokių įsipareigojimų, susijusių su darbuotojais, kuriems netaikoma valstybės garantija, nes pensijų sistemos patikėtiniams įstatymu nesuteikiama jokia išskirtinė pirmenybė.
- (24) Jungtinės Karalystės valdžios institucijos nurodo, kad jos negali apibrėžti įsipareigojimų, kurie būtų padengti garantija, vertės. Iš tiesų neįvykdyti įsipareigojimai priklausytų nuo narių, kuriems taikoma garantija, skai-

čiaus ir nuo BT pensijų sistemos turto, jei BT taptų nemoki ir būtų likviduojama.

2.2. BT pensijų sistema

- (25) Iki 1969 m. pašto darbuotojai buvo valstybės tarnautojai. Tais metais jie tapo valstybinės pašto įmonės darbuotojais, todėl jie neteko valstybės tarnautojų statuso. Sukūrus Pašto darbuotojų senatvės pensijų sistemą (toliau – PDSPS), į kurią buvo perkeltos pašto darbuotojų įgytos teisės į pensiją, paštas buvo įpareigotas mokėti darbuotojų pensijas.
- (26) 1983 m. buvo sukurta *British Telecommunications* darbuotojų senatvės pensijų sistema (toliau – BTDSPS), kurios sąlygos buvo labai panašios į PDSPS sąlygas. 1986 m. BT sukūrė dar vieną pensijų sistemą naujiems darbuotojams, pavadintą *British Telecommunications plc*. naujoji pensijų sistema (toliau – BTNPS). Nuo tos datos BTDSPS nebegalėjo naudotis nauji nariai. 1993 m. abi sistemos buvo sujungtos ir pervadintos į BT pensijų sistemą (toliau – BTPS).
- (27) BTPS tikslas yra užtikrinti, kad ilgalaikiu laikotarpiu sistema visada turėtų pakankamai lėšų ir galėtų padengti mokėtinų pensijų išmokų sąnaudas. Pagal BTPS taisykles BT privalo reguliariai mokėti darbdavio įmokas į sistemą, kaip nustatė sistemos aktuarijus, kad būtų galima sumokėti išmokas ir padengti sistemos sąnaudas bei išlaidas. BT reguliarios darbdavio įmokos 2006–2007 finansiniais metais sudarė 395 mln. GBP. Sistemos aktuarijus taip pat turi įvertinti sistemos turtą ir įsipareigojimus (būtent būsimas pensijų išmokas ir kitas sąnaudas bei išlaidas) intervalais, kurie neviršija trejų metų, ir teikti ataskaitą apie padėtį BTPS patikėtiniams bei BT. BT taip pat privalo mokėti kitus įnašus, kurie reikalingi šalinant bet kokį sistemos turto ir įsipareigojimų deficitą, apie kurį pranešta aktuarijaus vertinime, pagal atkūrimo planą, kad būtų atkurtas visiškas BTPS finansavimas [...] (*).
- (28) Pavyzdžiui, kas trejus metus vykstančiame BTPS vertinime 2002 m. gruodžio 31 d. padaryta išvada, kad trūksta lėšų, kurias BT susitarė grąžinti per penkiolika metų kasmet mokėdama po 232 mln. GBP, pridėdamus prie reguliarių darbdavio įmokų. 2006 m. gruodžio mėn. buvo paskelbti naujausio vertinimo rezultatai, iš kurių paaiškėjo, kad įsipareigojimai sudaro 37,8 mlrd. GBP, o turtas – 34,4 mlrd. GBP, todėl susidarė 3,4 mlrd. GBP deficitas. Vadovaujantis atkūrimo planu, visiškas sistemos finansavimas turėtų būti atkurtas 2015 m. BT sutiko dešimt metų kasmet mokėti po 280 mln. GBP, kuriais,

(*) Konfidenciali informacija.

kartu su investicijų grąža, kaip tikimasi, būtų visiškai panaikintas deficitas. Jei kitame aktuarijaus vertinime paaiškės, kad, kitaip nei planuota, nėra atkurtas visiškas sistemos finansavimas, reikės susitarti dėl naujo atkūrimo plano ir iš dalies pakeistų papildomų įnašų.

2.3. Pagrindiniai pensijas reglamentuojančių teisės aktų pokyčiai Jungtinėje Karalystėje nuo 1984 m.

- (29) Nuo 1984 m. Jungtinės Karalystės pensijų įstatymas keistas kelis kartus. Remiantis turima informacija, 1995 m. pensijų įstatymais ir 2004 m. pensijų įstatymais padaryti pagrindiniai bendrosios pensijų reglamentavimo sistemos pakeitimai.

2.3.1. 1995 m. pensijų įstatymas: minimalūs finansavimo reikalavimai

- (30) 1995 m. pensijų įstatymo 56 skyriuje nustatytas minimalus finansavimo reikalavimas, kad sistemos turto vertė nebūtų mažesnė už sistemos išsipareigojimų sumą. Tačiau 1996 m. profesinių pensijų sistemų (minimalus finansavimo reikalavimo ir aktuarijaus vertinimų) taisyklėse numatoma, kad

„56 skyrius (minimalus finansavimo reikalavimas) netaikomas [...] jokiai profesinių pensijų sistemai, kuriai bet kuris ministras suteikė garantiją ar sudarė kitokius susitarimus siekdamas užtikrinti, kad sistemos turto pakaktų išsipareigojimams padengti. [...] Jei tokia garantija buvo suteikta tik sistemos daliai, taikomi šių taisyklių 56–60 skyriai, laikant, kad ši ir kita sistemos dalys yra atskiros sistemos“ (pabraukta autoriaus).

- (31) Be to, 1995 m. pensijų įstatymo 75 skyriuje numatoma, kad jei nemokumo atveju sistemos turto vertė yra mažesnė už sistemos išsipareigojimų sumą, skirtumui lygi suma laikoma darbdavio sistemos patikėtiniams arba valdytojams nesumokėta skola. Tačiau 1996 m. profesinių pensijų sistemų (deficito likviduojant) taisyklėse numatoma, kad

„75 skyrius netaikomas [...] jokiai profesinių pensijų sistemai, kuriai bet kuris ministras suteikė garantiją ar sudarė kitokius susitarimus siekdamas užtikrinti, kad sistemos turto pakaktų išsipareigojimams padengti“ (pabraukta autoriaus).

2.3.2. 2004 m. pensijų įstatymas: Pensijų apsaugos fondas ir įstatymu numatyti finansavimo tikslai

- (32) 2004 m. pensijų įstatymo 2 dalyje numatytas Pensijų apsaugos fondas – tai tuometinio didelio politinio spaudimo rezultatas, kai tūkstančiai darbuotojų po darbdavio įmokas mokančių bendrovių bankroto prarado dideles

pensijų išmokų sumas. Pensijų apsaugos fondas buvo įsteigtas 2005 m. balandžio mėn. Jo užduotis yra mokėti kompensacijas reikalavimus atitinkančių pensijų sistemų nariams, į kurias įmokas mokantys darbdaviai tapo nemokūs, todėl sistemoje nepakanka turto, kuris suteiktų nariams apsaugą, atitinkančią Pensijų apsaugos fondo mokėtinos kompensacijos dydį.

- (33) Pensijų apsaugos fondas finansuojamas iš dalies turtu, kurį perduoda sistemos, kurių atsakomybę jis prisiėmė, ir iš dalies metine rinkliava, renkama iš reikalavimus atitinkančių pensijų sistemų. Šią rinkliavą sudaro administravimo mokestis ir rizikos mokestis, kuris apima du elementus: rizika pagrįstą elementą, kuriuo atsižvelgiama į riziką, kad sistemoje nepakaks lėšų, ir į darbdavio nemokumo riziką (80 % mokesčio) bei sistema pagrįstą elementą, kuriuo atsižvelgiama į sistemos išsipareigojimų dydį (20 % mokesčio). 2005–2006 m. pradinės rinkliavos dydis buvo nustatytas neatsižvelgiant į riziką pagrįstą elementą.

- (34) 2005 m. Pensijų apsaugos fondo (įtraukimo) taisyklėse nurodoma, kad „sistema, kuriai atitinkama valstybės valdžios institucija suteikė garantiją ar sudarė kitokius susitarimus siekdamas užtikrinti, kad sistemos turto pakaks išsipareigojimams padengti“ yra atleista nuo Pensijų apsaugos fondo rinkliavų. Jei daliai sistemos taikoma valstybės garantija, garantuota ir negarantuota sistemos dalys turėtų būti laikomos atskiromis sistemomis.

- (35) Galiausiai 2004 m. pensijų įstatymo 3 dalyje numatomi nauji sistemos finansavimo reikalavimai („įstatymu numatyti finansavimo tikslai“), kurie pakeitė 1995 m. minimalius finansavimo reikalavimus. Įstatymo 222 skyriuje nurodoma, kad sistemoms taikomas reikalavimas sukaupti pakankamai tinkamo turto, kad jos galėtų padengti savo techninius rezervus. 2005 m. profesinių pensijų sistemų (sistemos finansavimo) taisyklėse taikoma išimtis sistemai, kuriai valstybės valdžios institucija suteikia garantiją. Vėlgi, jei sistemos daliai valstybė suteikia garantiją, garantuota ir negarantuota sistemos dalys turėtų būti laikomos atskiromis sistemomis.

3. KOMISIJOS SPRENDIMAS DĖL OFICIALIOS TYRIMO PROCEDŪROS

- (36) 2007 m. lapkričio 28 d. sprendime inicijuoti oficialų tyrimą Komisija pateikė savo preliminarų vertinimą ir abejones dėl šių priemonių suderinamumo su bendrąja rinka. Aptariamąsias priemones yra šios:

— 1984 m. valstybės garantija BT ir BT pensijų išsipareigojimams,

- BTPS atleidimas nuo minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatymu ir 2004 m. pensijų įstatymu BTPS pensijų išpareigojimams, kuriuos padengia valstybės garantija,
- BTPS atleidimas pagal 2005 m. Pensijų apsaugos fondo (įtraukimo) taisyklės nuo 2004 m. pensijų įstatymo 2 dalyje numatyto reikalavimo sumokėti Pensijų apsaugos fondui metinę rinkliavą, atitinkančią jos pensijų išpareigojimus, kuriuos dengia valstybės garantija.
- (37) Šiame sprendime Komisija laikėsi nuomonės, kad pati valstybės garantija BT pensijų išpareigojimams, jei BT po likvidavimo taptų nemoki, yra naudinga tik darbuotojams, todėl nesuteikia BT jokio pranašumo, nes ji nedaro poveikio BT kredito reitingui, investicijoms ar įdarbinimo politikai. Todėl Komisija padarė išvadą, kad valstybės garantija, kiek ji susijusi su BT pensijų išpareigojimais nemokumo atveju, nesuteikia BT jokio konkretaus papildomo pranašumo, nagrinėjant ją atsietai nuo 1995 ir 2004 m. padarytų teisės aktų sistemos pakeitimų, todėl ji nėra valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje ⁽¹⁾.
- (38) Tačiau Komisija padarė kitokią išvadą dėl 1995 ir 2004 m. sukurtos pensijų teisės aktų sistemos ir valstybės garantijos ryšio. Nors Komisija išreiškė išankstines abejones dėl galimos valstybės pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka, ji paprašė Jungtinės Karalystės:
- aiškiai įrodyti, kad BTPS nepasinaudojo atleidimu nuo minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 ir 2004 m. pensijų įstatymuose, ir nurodyti šio sprendimo priežastis. Šiuo atveju Komisija pažymėjo, kad 2006 m. BTPS deficitas vis dar buvo 3,4 mlrd. GBP, nepaisant 1995 m. pensijų įstatymo reikalavimų, kad sistemos turtas privalo atitikti jos išpareigojimus,
- išsamiai paaiškinti, kodėl atleidimas nuo įnašų į Pensijų apsaugos fondą nėra valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje,
- išsamiai paaiškinti, kodėl šios priemonės gali būti laikomos suderinamomis su valstybės pagalbos taisyklėmis, ypač pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, jei Komisija padarytų išvadą, kad jos yra valstybės pagalba.

4. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ PASTABOS

4.1. Jungtinės Karalystės valdžios institucijų nuomonė

- (39) Jungtinės Karalystės pastabos yra susijusios su 2007 m. lapkričio 28 d. sprendime iškeltais klausimais dėl minimalaus finansavimo reikalavimo ir atleidimo nuo rinkliavos mokėjimo Pensijų apsaugos fondui.
- 4.1.1. Minimalus finansavimo reikalavimas
- (40) Jungtinė Karalystė teigia, kad BT ir BTPS nepasinaudojo atleidimu nuo minimalių finansavimo reikalavimų taikymo.
- (41) 1995 m. pensijų įstatymo, kuris galiojo iki 2004 m., 56 skyriuje nustatytas minimalus finansavimo reikalavimas, kad pensijų fondo turto vertė neturėtų būti mažesnė už jo išpareigojimų sumą. Jungtinė Karalystė pabrėžia, kad pagal 1995 m. pensijų įstatymo 56 skyriaus 3 punktą pensijų išpareigojimų apskaičiavimo pagrindas skiriasi nuo pagrindo, kurį paprastai taiko pensijų sistemos, atliekančios nuolatinį vertinimą. Todėl pagal skirtingus metodus nustatyta skirtinga išpareigojimų vertė.
- (42) Minimalaus finansavimo reikalavimo (toliau – MFR) metodo vertinimo ir BTPS nuolatinio vertinimo skirtumai išsamiai parodyti šioje lentelėje:

Vertinimo data	Turtas	Išpareigojimai (MFR pagrindas)	Turto ir išpareigojimų santykis (MFR pagrindas)	Išpareigojimai (nuolatinis vertinimas)	Turto ir išpareigojimų santykis (nuolatinis vertinimas)
2002 12 31	22,8 mlrd. GBP	22,5 mlrd. GBP	101,1 %	24,9 mlrd. GBP	91,6 %
1999 12 31	29,9 mlrd. GBP	26,5 mlrd. GBP	112,7 %	30,9 mlrd. GBP	96,8 %

- (43) Šie skaičiai rodo, kad, atlikus du BTPS vertinimus, vykusius tuo laikotarpiu, kai galiojo 1995 m. minimalus finansavimo reikalavimas, būtent 1999 ir 2002 m., jos finansavimas, apskaičiuotas remiantis minimalaus finansavimo reikalavimo metodu, viršijo 100 %, net jeigu iš jos nuolatinio vertinimo taikant kitoki metodą būtų paaiškėję, kad yra deficitas. Šiuo atveju Jungtinė Karalystė pabrėžia, kad minimaliu

finansavimo reikalavimu nereikalauta, kad sistemos turtas viršytų išpareigojimus, apskaičiuotus pagal jų nuolatinį vertinimą. Be to, pagal minimalų finansavimo reikalavimą net nereikėjo nedelsiant panaikinti deficito – jis turėjo būti panaikintas per nustatytą ne ilgesnį kaip 10 metų laikotarpį, kad apskaičiuavus lėšų poziciją būtų pasiektas 100 % turto ir išpareigojimų santykis.

⁽¹⁾ Žr. 2007 m. lapkričio 28 d. Komisijos sprendimo 42–60 punktus.

(44) 2004 m. pensijų įstatymas pakeitė 1995 m. minimalų finansavimo reikalavimą nauja sistemos finansavimo tvarka, kuri įpareigoja pensijų fondų patikėtinius susitarti su darbdavio įmokas mokančia bendrove dėl plano, skirto bet kokiam lėšų deficitui panaikinti. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos pabrėžė, kad pagal Profesinių pensijų sistemų taisykles tik tos pensijų sistemos, kurioms suteikta valstybės garantija ir kurios įsteigtos įstatymu, gali būti atleistos nuo privalomojo finansavimo reikalavimo taikymo. Šiuo atveju reikia pažymėti, kad BTPS nebuvo įsteigta įstatymu.

(45) Be to, Jungtinės Karalystės valdžios institucijos pabrėžė, kad BTPS besąlygiškai laikėsi šio privalomojo finansavimo reikalavimo, kaip įrodo BTPS patikėtinių parengtos ataskaitos, rodančios, kad 2004 m. finansavimo reikalavimas buvo besąlygiškai taikomas kalbant apie atkūrimo planą, susijusį su 2005 m. vertinimu. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos taip pat nurodė, kad pensijų regulavimo institucija (angl. *Pensions Regulator*) įsitikinusi, kad garantija nebuvo panaudota siekiant pratęsti atkūrimo laikotarpį ar padaryti poveikį pagrindinėms aktuarijus vertinimo prielaidoms arba atkūrimo planui.

4.1.2. Atleidimas nuo rinkliavos mokėjimo Pensijų apsaugos fondui

(46) Kalbėdamos apie atleidimą nuo rinkliavos mokėjimo Pensijų apsaugos fondui Jungtinės Karalystės valdžios institucijos priminė, kad Pensijų apsaugos fondas buvo paketo, sukurto pagal 2004 m. pensijų įstatymą ir skirto pagerinti pensijų sistemų nariams taikomą apsaugą, jei darbdavys taptų nemokus, dalis. Pensijų apsaugos fondas buvo konkrečiai sukurtas siekiant padidinti narių apsaugą tuo atveju, jei sistemos būtų likviduotos, jose neužtektų lėšų ir dar nebūtų sudaryta atitinkamų susitarimų. Jungtinės Karalystės valdžios institucijų nuomone, kadangi prievolė mokėti rinkliavas yra tiesiogiai susijusi su Pensijų apsaugos fondo teikiama apsauga, sistemos, kurioms taikomi atitinkami susitarimai, pavyzdžiui, valstybės garantija, pagal taisykles neatitinka Pensijų apsaugos fondo reikalavimų, nes joms nėra būtina Pensijų apsaugos fondo teikiama apsauga.

(47) Todėl BTPS nepatenka į Pensijų apsaugos fondo sistemos taikymo sritį kalbant apie darbuotojus, kuriems taikoma valstybės garantija. Iš tiesų šių darbuotojų atžvilgiu BTPS nereikia jokios Pensijų apsaugos fondo apsaugos arba jos ji negauna, todėl rinkliava nemokama. Jungtinės Karalystės valdžios institucijų nuomone, šią aplinkybę priskirti atleidimui būtų nesuderinama su visa Pensijų apsaugos fondo sistemos logika. Priešingai, jei BTPS mokėtų visą Pensijų apsaugos fondo rinkliavą, sistemos, kurios atitinka reikalavimus Pensijų apsaugos fondo apsaugai gauti ir naudojasi jo apsauga, gautų nepelnytą naudą.

4.2. BT ir BTPS patikėtinių nuomonė

(48) Bendrose pastabose dėl 2007 m. lapkričio 28 d. sprendimo BT ir BTPS pabrėžia, kad valstybės garantija tėra dalis paketo, kuris buvo sukurtas 1984 m. privatizuojant BT ir buvo skirtas apsaugoti BT darbuotojų prieš privatizavimą turėtas valstybės tarnybos pobūdžio teises į pensiją. Nors valstybės garantija buvo naudinga prieš privatizavimą dirbusiems darbuotojams, šiam paketui priklausė papildoma našta, kuri paprastai nepriskiriama įmonės biudžetui:

— didesnės valstybės tarnybos pobūdžio privilegijos, kaip antai išėjimas į pensiją sulaukus 60 metų,

— palankesnės ankstyvo išėjimo į pensiją sąlygos mažinant etatus,

— apribotos BT galimybės iš dalies keisti šiuos įsipareigojimus, nemokėti [...] darbdavio įnašų, ir

— privatizuojant BT paveldėtas sistemos bendrasis deficitas.

(49) Be to, BT pažymi, kad prievolės mokėti Pensijų apsaugos fondo rinkliavą netaikymas – tai logiškas valstybės garantijos padarinys, nes pastarąja jau teikiama atskira pensijų apsauga. BT teigia, kad šios dvi priemonės (valstybės garantija ir dėl jos taikomas atleidimas nuo Pensijų apsaugos fondo rinkliavos) yra iš esmės susijusios su 1984 m. pensijų paketu. Šis paketas BT užkrovė didelę finansinę našta. Ekspertas aktuarijus nustatė, kad BT perduotų papildomų įsipareigojimų pensijų srityje dabartinė bendroji vertė yra [...] GBP – tokia suma paprastai nesusidaro privačiojo sektoriaus bendrovėms. Kadangi našta smarkiai viršija bet kokią sumą, kuri būtų mokėtina Pensijų apsaugos fondui, jei nebūtų suteikta valstybės garantija, todėl tariamai BT nėra suteikiamas bendras pranašumas, vadinasi, nėra suteikta ir valstybės pagalba.

(50) BT taip pat teigia, kad būtų prieštaraujama valstybės pagalbą reglamentuojančiam teisės aktui, jei valstybės pagalbai būtų priskirta tokia priemonė kaip valstybės garantija, kuri nebuvo pagalba tuo metu, kai ji buvo suteikta, vien dėl tokio nesusijusio įvykio kaip Pensijų apsaugos fondo įsteigimas po dvidešimties metų, nes nesikeitė pradinės priemonės nuostatos. Šiaip ar taip, šiuo atveju tariamai nebuvo skirti valstybės ištekliai.

4.3. Skundo pareiškėjas ir kitos suinteresuotosios šalys

(51) Jeigu trečiųjų šalių pastabos verčia abejoti Komisijos išvadamis, padarytomis 2007 m. lapkričio 28 d. Komisijos sprendime pradėti procedūrą, kad valstybės garantija savaime nesuteikė BT jokio konkretaus papildomo pranašumo, tokios pastabos nėra susijusios su šio sprendimo objektu ir šiame sprendime nebus nagrinėjamos.

- (52) Skundo teikėjas nurodo, kad kalbant apie garantijos daromo poveikio pensijų išpareigojimų finansavimui apimtį, šis poveikis BT yra labai didelis, nes BTPS deficitas (2006 m. 3,4 mlrd. GBP) yra svarbus, palyginti su BT 1,55 mlrd. GBP grynąja verte tuo pačiu metu. Jei sistemos deficitas būtų įtrauktas į balansą, jis padarytų poveikį BT rodikliams, galimybei skolintis ir sąlygoms, kuriomis ji galėtų skolintis. Todėl kitokie BTPS taikomi finansavimo reikalavimai, kuriuos taikyti leido valstybės garantija, teikė naudą tik BT, kuriai net nereikėjo tapti faktiškai nemokia, be kitos apsaugos BTPS išmokų gavėjams.
- (53) UKCTA laikosi nuomonės, kad atleidimas nuo minimalių finansavimo reikalavimų ir rinkliavos Pensijų apsaugos fondui suteikia BT pranašumą, kuris nėra pagrįstas sistemos logika. 1984 m., kai buvo suteikta garantija, pensijų sistemų pagal bendrąsias reguliavimo taisykles, reglamentuojančias tokias profesinių pensijų sistemas kaip BTPS, išmokų gavėjams nebuvo taikoma apsauga, o 1995 ir 2004 m. reformų tikslas buvo veiksmingai apsaugoti išmokų gavėjus, todėl valstybės garantija tapo nebereikalinga. Konkrečios bendrovės atleidimas nuo bendros prievolės, kad pačios bendrovės yra atsakingos už apsaugos planų parengimą arba dalyvavimą juose, akivaizdžiai prieštarauja sistemos logikai.
- (54) Ypač dėl minimalių finansavimo reikalavimų UKCTA pabrėžia, kad atleisdama sistemas, kurioms suteikiama valstybės garantija, nuo 1995 ir 2004 m. reguliavimo reikalavimų Jungtinė Karalystė sąmoningai atsisakė galimybės sumažinti savo išpareigojimus pagal valstybės garantiją. Be to, šiuo atveju vienašalis BT sprendimas įnešti didesnę įnašą į BTPS negu būtų reikalaujama nedaro jokio poveikio valstybės atsakomybei. Priemonė nenusutoja būti valstybės pagalba, jei ji dar nebuvo panaudota.

5. VERTINIMAS

5.1. Priemonių priskyrimas valstybės pagalbai

- (55) EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje konstatuojama:

„Išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.“

- (56) EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis gali būti taikoma tuomet, kai su valstybe sietina pagalbos priemonė, kuri būtų suteikta iš valstybinių išteklių, darytų įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipytų konkurenciją bendrojoje rinkoje suteikdama atrankinį ekonominį pranašumą tam tikroms įmonėms.

5.1.1. Valstybės narės arba iš valstybinių išteklių suteikta pagalba

- (57) Atleidimas nuo minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatyme ir 2004 m. pensijų įstatyme, ir atleidimas nuo rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, atitinkantis pensijų išpareigojimus, kuriuos dengia valstybės garantija, nustatyta 2004 m. pensijų įstatyme, yra Jungtinės Karalystės teisėkūros institucijų priimtų taisyklių rezultatas. Reikia pažymėti, kad tas pats pasakytina apie valstybės garantiją. Todėl bet kokią pagalbą, sudarančią šias priemones, teikia Jungtinė Karalystė. Be to, atleidimas yra susijęs su valstybiniais ištekliais, nes jis taikomas dėl valstybės garantijos, kurią sudaro Jungtinės Karalystės valstybiniai ištekliai.
- (58) Pagal 1984 m. telekomunikacijų įstatymą Jungtinė Karalystė padengs bet kokią bendrovės, perėmusios valstybės įmonę BT, neįvykdytą išpareigojimą, jei BT bus likviduota. Nuo 2003 m. ši atsakomybė buvo apribota ir taikoma tik bet kokiems neįvykdytiems išpareigojimams, susijusiems su pensijų mokėjimu. Jei BT būtų likviduota ir nemoki, šiuo išpareigojimu nustatoma prievolė atlyginti atitinkamą pensijų išpareigojimų dalį, susijusią su BTPS. Tokiu atveju būtų reikalaujama Jungtinės Karalystės išteklių, kuriais būtų dengiami neįvykdyti išpareigojimai, kuriuos kitu atveju turėtų dengti BT.
- (59) Jei BT taptų nemoki, Jungtinė Karalystė ne tik privalėtų panaudoti savo valstybinius išteklius, bet ir prisiimtų šį išpareigojimą neatlygintinai, nes juo nereikalaujama, kad BT nuolat ar kaip atidėtą mokėjimą pervestų į Jungtinės Karalystės kompetentingų finansų institucijų biudžetą kokį nors mokestį ar finansinę kompensaciją. Vadinasi, Jungtinė Karalystė atsisako galimų pajamų, taigi ir valstybinių išteklių, kuriuos ji galėtų gauti teikdama valstybės garantiją.

- (60) Atleidimas nuo minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatyme ir 2005 m. pensijų įstatyme remiantis valstybės garantija ir atleidimas nuo rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, atitinkantis pensijų išpareigojimus, dengiamus valstybės garantija, nustatytas 2004 m. pensijų įstatymu, yra valstybės garantijos, kuri susijusi su Jungtinės Karalystės ištekliais, padarinys. Vadinasi, šios išimtys priklauso nuo Jungtinės Karalystės išteklių, todėl jas sudaro valstybiniai ištekliai, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

5.1.2. (Atrankinis) ekonominis BT pranašumas

- (61) Remiantis šalių pastabomis dėl sprendimo pradėti tyrimą būtina iširti, ar atleidimas nuo minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatyme ir 2004 m. pensijų įstatyme, arba atleidimas nuo rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, nustatytas 2004 m. pensijų įstatyme, atitinkantis pensijų išpareigojimus, dengiamus valstybės garantija, suteikė BT ekonominį pranašumą.

- 5.1.2.1. Atleidimas nuo minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatyme ir 2004 m. pensijų įstatyme.
- (62) 1995 m. pensijų įstatymu buvo nustatytas minimalus finansavimo reikalavimas, kad sistemos turto vertė privalo būti ne mažesnė už sistemos išpareigojimų sumą remiantis nurodytu aktuarijaus vertinimo metodu. Pensijų fondai, kuriems taikoma valstybės garantija, buvo atleisti nuo šio finansavimo reikalavimo. 2004 m. pensijų įstatymo 3 dalimi buvo pakeistas 1995 m. įstatymas: buvo nustatyta nauja finansavimo reikalavimų ir aktuarijaus vertinimo sistema, kuri taip pat nebuvo taikoma pensijų fondams, kuriems suteikta valstybės garantija su sąlyga, kad jie būtų įsteigti įstatymu.
- (63) Kalbant apie minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 2004 m. pensijų įstatymu, laikymąsi, iš Jungtinės Karalystės valdžios institucijų pateiktos informacijos galima daryti prielaidą, kad BTPS neatitinka vienos iš atleidimo sąlygų, nes ji nebuvo įsteigta įstatymu. Vadinasi, BTPS turi būti taikomi minimalūs finansavimo reikalavimai, nustatyti 2004 m. pensijų įstatyme, nepaisant jai suteiktos valstybės garantijos. Todėl BT negali naudotis šia išimtimi ir turi laikytis šio įstatymo reikalavimų tol, kol jie galioja.
- (64) Todėl naujausio BTPS atkūrimo plano, dėl kurio 2005 m. gruodžio mėn. susitarė BT ir BTPS patikėtiniai, turinį tikrino pensijų reguliavimo institucija. Pensijų reguliavimo institucija – tai nepriklausoma institucija, įsteigta 2004 m. pensijų įstatymu, kuri atsakinga už pensijų sistemų reguliavimą. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos oficialiai patvirtino, kad pensijų reguliavimo institucija įsitikinusi, jog garantija nebuvo panaudota siekiant pratęsti atkūrimo laikotarpį ar padaryti poveikį pagrindinėms aktuarijaus vertinimo prielaidoms arba BTPS atkūrimo planui.
- (65) Tačiau būtina įvertinti, ar, dėl valstybės garantijos, atleidimas nuo finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatymu, kuriam netaikyta sąlyga, kad aptariamoji pensijų sistema būtų sukurta įstatymu, BT ar BTPS suteiktas ekonominis pranašumas. Bet koks galimas pranašumas būtų buvęs suteiktas nuo 1995 iki 2004 m., kai galiojo tie reikalavimai.
- (66) Šie reikalavimai buvo aiškiai apibrėžti, ypač metodas, kurį aktuarijus taiko sistemos padėčiai vertinti, ir dešimties metų laikotarpis, per kurį turėjo būti panaikintas bet koks deficitas, apie kurį pranešta. Atleidimas galėjo iš esmės suteikti ekonominį pranašumą darbdaviams, kaip antai BT, kurių išpareigojimus, susijusius su jų pensijų fondu, dengė valstybės garantija. Tos bendrovės galėjo laikytis ne tokių griežtų reikalavimų, jei apskritai turėjo jų laikytis, dėl i) prievolės panaikinti bet kokį deficitą, ii) metodo sistemos padėčiai įvertinti atsižvelgiant į jos turtą ir išpareigojimus bei iii) sąlygų ir laiko šiems veiksams atlikti. Iš tiesų lėšos, sutaupytos nesilaikant šių reikalavimų, galėjo būti panaudotos kitai ekonominei veiklai.
- (67) Kalbant apie finansavimo prievolę, BTPS taisyklėmis nuo 1995 iki 2004 m. BT buvo įpareigota panaikinti bet kokį deficitą, kurį nustatė sistemos aktuarijus. Nors BT galėjo pasinaudoti 1995 m. pensijų įstatymo išimtimi, ji ja nepasinaudojo, kiek tai susiję su išpareigojimu atkurti visą finansavimą.
- (68) Kalbant apie metodą, Jungtinės Karalystės valdžios institucijos Komisijai pateikė visas BTPS investavimo principų ataskaitas nuo 1996 m. Jos visos patvirtino, kad BTPS investicijų politika vykdyta atsižvelgiant į minimalius finansavimo reikalavimus, nustatytus 1995 m. pensijų įstatyme. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos teigia, kad, tiesą sakant, BT finansavo BTPS taip, tarsi visiškai laikytųsi minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatyme ir 2004 m. pensijų įstatyme. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos taip pat įrodė, kad tų reikalavimų buvo laikomasi vertinimuose, atliktuose 1999 ir 2002 m., nepaisant deficito, nustatyto remiantis kitokio, nuolatinio vertinimo, pagrindu. Faktiškai BTPS lėšų pozicijoje, nustatytoje 1999 ir 2002 m. atliktuose vertinimuose, kai galiojo 1995 m. pensijų įstatymo minimalūs finansavimo reikalavimai, nenustatytas joks deficitas, kurį BT būtų buvusi priversta panaikinti taikydama šiuos reikalavimus. Nors BT galėjo pasinaudoti 1995 m. pensijų įstatymo išimtimi dėl nurodyto metodo, ji išimtimi nepasinaudojo ir faktiškai taikė metodą, kuriuo buvo nustatytos griežtesnės BTPS deficito padengimo prievolės.
- (69) Kalbant apie nustatytą laikotarpį visiškam finansavimui atkurti, pasakytina, kad jei būtų buvęs aptiktas deficitas pagal minimalius finansavimo reikalavimus, nustatytus 1995 m. pensijų įstatymu, deficito nebūtų reikalaujama panaikinti iš karto, jis galėtų būti panaikinamas per nustatytą dešimties metų ar trumpesnį laikotarpį. Tiesa, BT buvo ir vis dar yra įpareigota pagal BTPS taisykles panaikinti bet kokį skirtumą tarp sistemos turto ir išpareigojimų, apie kuriuos pranešta aktuarijaus vertinime, [...]. Tačiau kadangi BTPS pagal 1995 m. pensijų įstatymu nustatytą metodą deficito neturi, neatrodo, kad palyginti su įstatymu ilgesnis laikotarpis, per kurį BT galėjo panaikinti deficitą, būtų suteikęs BT faktinį ekonominį pranašumą.

- (70) Komisija pažymi trečiųjų šalių argumentą, kad priemonė nenustoja būti valstybės pagalba, jei ji dar nėra panaudota. Tačiau šiomis aplinkybėmis aptariamoji priemonė nebegalioja ir nėra įrodymų, kad BT nuo 1995 iki 2004 m. suteiktas ekonominis pranašumas.
- (71) Todėl Komisija mano, kad neįrodyta, jog atleidimas nuo minimalių finansavimo reikalavimų, nustatytų 1995 m. pensijų įstatyme, ir netgi 2004 m. pensijų įstatymu nustatytų taisyklių suteikė ar vis dar suteikia BT ekonominį pranašumą. Todėl šiuo atveju nėra valstybės pagalbos, nes nėra įvykdytos visos sąlygos, nustatytos EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
- 5.1.2.2. Atleidimas nuo rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, atitinkantis pensijų išipareigojimus, dengiamus valstybės garantija, nustatyta 2004 m. pensijų įstatyme.
- (72) 2004 m. pensijų įstatymu buvo įsteigtas Pensijų apsaugos fondas, į kurį paprastai per metinę rinkliavą įnašus moka pensijų fondai, išskyrus tuos, kuriems suteikta valstybės garantija, todėl jie yra atleisti nuo šios rinkliavos. Nuo 2004 m. buvo sukurta bendroji Pensijų apsaugos fondo sistema, todėl profesinių pensijų sistemos ir (netiesiogiai) darbdaviai turėjo mokėti įmokas į Pensijų apsaugos fondą, kuris suteikė garantiją bet kokios sistemos darbuotojams. Kitaip sakant, už bendrosios sistemos teikiamą papildomą apsaugą moka darbdaviai, sumokėdami visą rinkliavą.
- (73) Pagal įtraukimo į Pensijų apsaugos fondą taisyklės išimtis yra taikoma tai BPTS daliai, kuri skirta jo darbuotojų valstybės garantuotoms teisėms į pensiją. Todėl BTPS rinkliavą Pensijų apsaugos fondas apskaičiuoja, neįtraukdamas visų sistemos narių, kurie prisidėjo prie sistemos prieš įmonės privatizavimą, laikantis nuostatos, kad 1984 m. įstatymo 68 skyriuje garantuojama BT prievolė mokėti su šiais nariais susijusias įmokas į BTPS. Todėl susidaro skirtumas tarp Pensijų apsaugos fondo rinkliavos, kurią BTPS faktiškai mokėjo nuo 2005 m., ir rinkliavos, kurią BTPS būtų sumokėjusi, jei būtų nepaisoma valstybės garantijos.
- (74) Pavyzdžiui, rinkliava, kurią BTPS sumokėjo 2005 ir 2006 m., sudarė [...] GBP, nors tariama mokėtina rinkliava be valstybės garantijos būtų sudarusi [...] GBP. Kitaip tariant, faktiškai sumokėta rinkliava sudarė mažiau kaip [...] sumos, kurią BTPS būtų turėjusi mokėti neturėdama valstybės garantijos. Vėlesniais metais mokėtina rinkliava, jei būtų nepaisoma valstybės garantijos, būtų sudarusi [...] GBP 2006–2007 m. ir [...] GBP 2007–2008 m.
- (75) Komisija nemano, kad rinkliavos, mokėtinos į Pensijų apsaugos fondą, sumažinimas yra pagrįstas „sistemos logika“. Komisija mano, kad Jungtinėje Karalystėje sukurta „sistema“ teisėms į pensiją apsaugoti negali būti laikoma sudaryta vien iš Pensijų apsaugos fondo. Reikia atsižvelgti į visas priemones, sukurtas siekiant apsaugoti pensijas. Jei BT taptų nemoki ir jos pensijų fonde būtų nustatytas deficitas, atitinkamų prieš privatizavimą dirbusių darbuotojų pensijas mokėtų valstybė, o ne privačiomis lėšomis finansuojamas Pensijų apsaugos fondas (kitai būtų tuomet, jei būtų taikomos įprastos taisyklės). Kaip minėta, BTPS be jokių išlaidų buvo suteikta valstybės garantijos apsauga. Vienintelė „logika“, akivaizdi šiuo atveju, yra ta, kad jei įmonės pensijos sistemai apsaugoti skiriami valstybės ištekliai, tuomet privataus finansavimo nebereikia.
- (76) Jungtinės Karalystės valdžios institucijų argumentu, kad Pensijų apsaugos fondo sukurta apsaugos sistema taikoma tik tuo atveju, jei nėra kitų atitinkamų apsaugos susitarimų, kaip antai valstybės garantijos, neatsižvelgiama į faktą, kad apsauginiais susitarimais, kuriuos sudarė BTPS, nemokamai naudojasi BT. Net jei būtų galima pripažinti, kad Pensijų apsaugos fondas yra socialinės apsaugos priemonė, skirta tik pensijų sistemoms, kurios negauna tinkamos apsaugos, jei darbdavys tampa nemokus, vis tiek akivaizdu, kad BT nemoka už tokią apsaugą, susijusią su prieš privatizavimą dirbusių darbuotojų teisėmis į pensiją, o valstybė prisidėjo, kad BT galėtų teikti tinkamą apsaugą, kurią, kaip mano Jungtinė Karalystė, būtina taikyti kitiems profesinių pensijų sistemų nariams. Iš tiesų, kalbant apie po privatizavimo dirbusius darbuotojus, kurių teisių neapsaugo valstybės garantija, BTPS naudojasi Pensijų apsaugos fondu ir moka jam įnašus.
- (77) Komisija nepitaria nuomonei, kurią pareiškė BT ir BTPS, kad priemonė, kuri tariamai nebuvo laikytina pagalba 1984 m., kai ji buvo suteikta, negali būti laikoma pagalba po dvidešimties metų, nes tuomet įvyko nenumatytų pokyčių. Komisija pirmiausia pabrėžia, kad ji nemano, kad garantija savaime yra pagalba BT. Kaip Komisija pažymėjo 2007 m. lapkričio 28 d. sprendime, valstybės garantija pensijų išipareigojimams buvo suteikta minėtų darbuotojų naudai ir nesuteikia tiesiogiai BT ekonominio pranašumo. Tačiau garantija dabar yra esminė priežastis, kodėl BT suteikiamas pranašumas pagal 2004 m. pensijų įstatymą atleidžiant ją nuo visos rinkliavos, skirtos Pensijų apsaugos fondui finansuoti, kurią BT moka tik tuo atveju, kai kalbama apie po privatizavimo dirbusius darbuotojus. Ši išimtis negalėjo būti taikoma tuo metu, kai buvo suteikta valstybės garantija, nes nebuvo prievolės mokėti įnašus į šį ar panašų fondą, tačiau 2004 m. pensijų įstatymu garantija pripažįstama kaip pagrindas taikyti išimtį.

(78) BT ir BTPS tvirtinimu, kad prievolės mokėti įnašus nustatymas nesujęs su valstybės garantija, neatsižvelgiama į faktą, kad 1984 m. išmokos ir gavėjo padėtis skiriasi nuo 2004 m. padėties. Teisės į pensiją kompensavimas tuo atveju, jei BT taptų nemoki, teikia naudą prieš privatizavimą dirbusiems darbuotojams, nes garantuojama, kad bus sumokėta už jų įgytas teises. Tačiau Pensijų apsaugos fondo taikoma išimtis ir atleidimas nuo visos jo rinkliavos teikia naudą BT, nes sumažinama rinkliava, kuri kitu atveju turėtų būti mokama, ir ši išimtis suteikta dėl valstybės garantijos.

(79) Be to, Komisija atmeta argumentą, kad neteikiamas joks pranašumas dėl tos priežasties, kad už šią garantiją jau sumokėjo BT akcininkai, 1984 m. mokėdami bendrą kainą už bendrovę. Kaip paaiškinta 2007 m. lapkričio 28 d. sprendime, remdamasi turima informacija Komisija padarė išvadą, kad pati valstybės garantija, dengianti BT pensijų išsipareigojimus, nesuteikė BT jokio pranašumo tuo metu, kai ji buvo suteikta, todėl nėra pagrindo manyti, kad BT akcininkai sumokėjo priemoką už palankesnes sąlygas tam tikriems darbuotojams, kurios susidarytų tik tuo atveju, jei BT taptų nemoki. Garantija nesuteikė jokio pranašumo iki 2004 m., o tuomet jos reikšmė iš esmės pakeitė teisės aktas. Atsižvelgiant į vėlesnius ir neprognozuojamus pensijų teisės aktų pakeitimus, privatizavimo metu valstybės garantija pensijų išsipareigojimams neturėjo jokios pastebimos vertės BT akcininkams. 1984 m. nebuvo įmanoma numatyti nei prievolės BT mokėti įnašus į Pensijų apsaugos fondą, įsteigtą 2004 m., nei galimo ekonominio pranašumo, atsiradusio dėl atleidimo nuo šių prievolių remiantis valstybės garantija.

(80) BTPS taip pat teigia, kad galimas pranašumas, susidaręs dėl mažesnės rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, yra su kaupu kompensuojamas papildoma atsakomybe ir [...] GBP finansine našta, kurią dėl specifinio BTPS pobūdžio prisiima BT ir BTPS. Komisija nemano, kad tariami trūkumai galėtų būti panaudoti šiam pranašumui nusverti:

— pirma, darbuotojams užtikrinta nauda tuo atveju, jei BT bankrutuotų, nelabai domino, jei apskritai domino, BT akcininkus,

— antra, nėra jokios sąsajos laiko atžvilgiu tarp šių tariamų trūkumų ir pranašumo, susidariusio sumažinus įnašą į Pensijų apsaugos fondą, kuris buvo

įgyvendintas po 20 metų ir kurio atveju įstatyme nėra nurodoma, kad juo buvo ketinama kompensuoti tariamus trūkumus. Nėra pastebimos realios sąsajos tarp tariamos naštos, tekusios BT, ir išsipareigojimų, kuriuos dengia valstybės garantija, kurią 1984 m. taip pat sudarė, *inter alia*, trumpalaikės paskolos, išskolinimui tiekėjams, pridėtinės vertės mokesčiai ir mokesčiai nuo išmokėto darbo užmokesčio bei ilgalaikės užsienio paskolos,

— trečia, BT nurodo našta, kurią sudaro papildomi išsipareigojimai išlaikyti valstybės tarnybos pobūdžio teises. Tačiau negalima atmesti prielaidos, kad tos teisės savo ruožtu paskatino atsirasti naudą BT, kaip antai didesnis atitinkamų darbuotojų lojalumas ar pritarimas kitokiam darbo užmokesčiui ir darbo sąlygoms, kurių nebūtų, jei neegzistuotų šios teisės.

(81) Priešingai kitoms elektroninių ryšių ir kitų sektorių įmonėms, kurios pagal 2004 m. pensijų įstatymą nėra atleistos nuo rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, atitinkančios pensijų išsipareigojimus, dengiamus valstybės garantija, BT suteikiamas ekonominis pranašumas, nes ji moka labai sumažintą rinkliavą Pensijų apsaugos fondui. Todėl BT gali panaudoti šias finansines lėšas savo ekonominei veiklai rinkose finansuoti.

(82) Baigiant pasakytina, kad valstybės finansuojamas ekonominis pranašumas BT, panašu, buvo suteiktas 2005 m. įsigaliojus Pensijų apsaugos fondo (įtraukimo) taisyklėms.

5.1.3. Įmonė, gaunanti naudos iš atrankinių priemonių

(83) Kalbant apie aptariamųjų priemonių naudos gavėją reikia pažymėti, kad BTPS ir BT yra du skirtingi juridiniai asmenys. Atleidimas nuo atitinkamos rinkliavos Pensijų apsaugos fondui yra tiesiogiai susijęs su BTPS, kurios patikėtiniai yra atsakingi už mokėjimą. Pavyzdžiui, 2005–2006 m. BTPS mokėtina rinkliava buvo tariamai finansuota panaudojant sistemos turtą. Tačiau BT privalo prisidėti bet kokioms savo pensijų sistemos administravimo išlaidoms padengti ir deficitui panaikinti tol, kol ji yra moki. Net jei BT pati negauna sąskaitų ir nemoka mokėtinos pensijų apsaugos rinkliavos, mažesnė rinkliava leidžia sumažinti BTPS išlaidas ir taupyti BTPS turtą, taip sumažinant BT išsipareigojimus BTPS. Vadinas, bet koks ekonominis pranašumas BTPS, susidaręs dėl aptariamosios priemonės, yra visiškai perduodamas BT.

(84) Be to, priemonė yra atrankinė todėl, kad 2005 m. Pensijų apsaugos fondo (įtraukimo) taisyklių nuostata, įgyvendinanti 2004 m. pensijų įstatymą, atleidžianti nuo Pensijų apsaugos fondo rinkliavos, yra atrankinė, nes ji susijusi su 1984 m. įstatyme nustatyta valstybės garantija, kuri buvo skirta tik BT perduotiems išpareigojimams. Tomis priemonėmis, jas taikant kartu, nustatytos išimties kitas įmonės, kurioms tokia garantija netaikoma, atleisti nuo bendrųjų prievolių, nustatytų pensijų įstatymais, todėl šios priemonės yra atrankinio pobūdžio.

5.1.4. Konkurencijos iškreipimas, darantis įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai

(85) BT per įvairias patrunuojamąsias įmones labai aktyviai teikia elektroninio ryšio paslaugas keliose valstybėse narėse, įskaitant Vokietiją, Italiją, Ispaniją, Nyderlandus, Prancūziją ir, žinoma, Jungtinę Karalystę⁽¹⁾. Elektroninio ryšio paslaugų teikimas – tai turinio perdavimas iš vienos šalies tinklo į kitos šalies tinklą bendrojoje rinkoje, nesvarbu, ar šios paslaugos teikiamos vietos, nacionaliniu ar tarptautiniu lygiu.

(86) Elektroninio ryšio reguliavimo institucija OFCOM apibūdino BT kaip turinčią itin didelę galią Jungtinės Karalystės (kaip apibrėžta ES elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrojoje reguliavimo sistemoje) daugelyje mažmeninių ir didmeninių paslaugų rinkų. Šias rinkas sudaro visos fiksuoto siaurajuosčio ryšio mažmeninės prekybos, fiksuoto siaurajuosčio ryšio telefono linijų didmeninės prekybos, iškvietos siuntimo ir perdavimo, plačiajuosčių prieigos didmeninės prekybos, vietos prieigos didmeninės prekybos ir nuomojamų ryšio linijų⁽²⁾ rinkos ar jų dalys. Visose šiose paslaugų rinkose Jungtinėje Karalystėje BT konkuruoja su daug silpnesniais konkurentais, kurie neturi ekonominio pranašumo dėl įnašų į Pensijų apsaugos fondą, kurį valstybės garantija suteikia BT. Todėl tų įmonių ir BT konkurencija, kuri yra nedidelė dėl to, kad BT turi didelę galią rinkoje, aptariamąja priemone yra dar labiau iškreipama.

(87) Atsižvelgiant į BT veiklą ir padėtį nacionalinėje bei tarptautinėse elektroninio ryšio rinkose, šis pranašumas gali daryti įtaką konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

(¹) Žr. <http://www.btplc.com/Report/Report08/pdf/AnnualReport2008.pdf>

(²) Žr. <http://www.btplc.com/Report/Report08/pdf/AnnualReport2008.pdf>. Taip pat žr. OFCOM pranešimą pagal 2005 m. birželio 30 d. 2002 m. įmonių įstatymo 155 skyriaus 1 punktą adresu <http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/sec155/sec155.pdf> ir 2005 m. rugšėjo 22 d. Telekomunikacijų strateginės apžvalgos galutinę ataskaitą bei galutinę ataskaitą apie išpareigojimus vietoj nuorodos pagal 2002 m. įmonių įstatymą adresu http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/statement_tsr/statement.pdf

(88) Baigiant pasakytina, kad atleidimas nuo rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, atitinkantis pensijų išpareigojimus, dengiamus valstybės garantija, suteikta BT pensijų išpareigojimams, suteikia BT ekonominį pranašumą, nes naudojami Jungtinės Karalystės valstybiniai išteklių. Šis pranašumas gali daryti įtaką konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

5.1.5. Priemonės teisėtumas

(89) Kai buvo priimtas 2004 m. pensijų įstatymas ir 2005 m. Pensijų apsaugos fondo (įtraukimo) taisyklės, BT buvo suteiktas pranašumas atleidimo nuo viso įnašo į Pensijų apsaugos fondą pavidalu.

(90) Šis atleidimas laikytinas valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, ir apie jį nebuvo pranešta Komisijai pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį. Todėl ši priemonė yra neteisėta.

5.2. Priemonių suderinamumo vertinimas

(91) Kadangi patvirtinta, kad buvo suteikta valstybės pagalba atleidimo nuo viso įnašo į Pensijų apsaugos fondą pavidalu, būtina įvertinti tokios valstybės pagalbos suderinamumą su Bendrijos taisyklėmis. Šiomis aplinkybėmis nei Jungtinė Karalystė, nei BT ar BTPS netvirtino, kad gali būti nustatyta, jog priemonė yra suderinama su bendrąja rinka.

5.2.1. EB sutarties 86 straipsnio 2 dalis

(92) Nors BT pavedamos tam tikros bendros ekonominės svarbos prievolės, kaip apibrėžta EB sutarties 86 straipsnio 2 dalyje, pagalba neapsiriboja ar nėra kitais būdais susieta su tų prievolių įvykdymu, todėl ji naudinga visai BT veiklai. Jungtinės Karalystės valdžios institucijos ar BT neteigia, kad visos rinkliavos sumokėjimas Pensijų apsaugos fondui trukdytų siekti bendros svarbos užduočių, pavestų BT. Todėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis netaikoma.

5.2.2. EB sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalis

(93) Nepanašu, kad susijusi priemonė taip pat būtų suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 2 dalimi. Konkrečiai EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punktas yra susijęs su socialinio pobūdžio pagalba individualiems vartotojams. Aptariamoji valstybės pagalba naudinga pačiai BT. Todėl tokia pagalba nepatektų į EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punkto taikymo sritį.

- (94) Be to, Komisija mano, kad EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a, b ir d punktai akivaizdžiai netaikytini, ir nei Jungtinės Karalystės valdžios institucijos, nei BT ar BTPS nepateikė argumentų šiuo klausimu.
- (95) Vienintelis galimas pagrindas aptariamąsios priemonės suderinamumui šiomis aplinkybėmis, atrodo, yra EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktas. Tačiau nepanašu, kad susijusi priemonė atitiktų kurias nors taisykles, susijusias su šio punkto taikymu, kurias Komisija iki šiol paskelbė gairėse ir komunikatuose. Todėl šios priemonės suderinamumas turėtų būti vertinamas tiesiogiai remiantis EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu, kuriame nurodoma, kad „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“ gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka.
- (96) Kad pagalba būtų suderinama pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, ja būtinu ir proporcingu būdu turi būti siekiama bendros svarbos tikslo. Šiuo atveju Komisija mano, kad reikia įvertinti šiuos klausimus:
- 1) Ar pagalbos priemonė skirta siekti tinkamai apibrėžtam bendros svarbos tikslui (būtent ar siūloma pagalba šalinamas rinkos nepakankamumas, ar siekiama kito tikslo)?
  - 2) Ar pagalba tinkamai parengta, kad ja būtų pasiektas bendros svarbos tikslas? Konkrečiai:
    - ar pagalbos priemonė – tinkamas būdas?
    - ar yra skatinamasis poveikis, būtent ar pagalba keičia įmonių elgesį?
    - ar pagalbos priemonė proporcinga, t. y. ar tą patį elgesio pokytį būtų galima pasiekti teikiant mažesnę pagalbą?
  - 3) Ar konkurencijos iškraipymai ir poveikis prekybai yra riboti, todėl bendra pusiausvyra yra teigiama?
- (97) Jungtinė Karalystė nenurodė, kad aptariamoji priemonė buvo sukurta siekti konkretaus bendros svarbos tikslo. Be to, nėra pastebimų įrodymų ar priešasčių, rodančių, kad šios valstybės pagalbos teikimas yra tinkama ir proporcinga priemonė, kuri daro bet kokią tinkamą skatinamąjį poveikį ekonominei veiklai vystyti, kurią, su kitais konkurentais, vykdo BT. Kaip minėta, aptariamoji priemonė nėra nei susijusi su BT pavestos bendros ekonominės svarbos misijos įgyvendinimu, nei ja apsiriboja.
- (98) Todėl vienintelis akivaizdus bendros svarbos tikslas, kurio būtų galima siekti atitinkamomis pensijų teisės aktu nuostatomis, atrodo, yra papildoma darbuotojų teisių į pensiją apsauga jų darbdavio nemokumo atveju. Papildoma garantija, kad į pensiją išėjusiems darbuotojams būtų veiksmingai užtikrinta finansinė gerovė, kuri proporcinga jų darbui, dirbtam per jų darbingą amžių, yra svarbi siekiant vystyti bendrąją ir socialiai subalansuotą ekonominę veiklą. Tačiau atleidžiant BTPS nuo mokamos rinkliavos pagalbos priemone neprisidedama siekiant šių tikslų.
- (99) Be to, remiantis Jungtine Karalyste, pensijų apsaugos priemonės gali teikti apsaugą tik tuo atveju, jei nėra kitos alternatyvos ir tinkamos apsaugos. Tokiu atveju 2004 m. pensijų įstatymą būtų galima traktuoti kaip skatinantį bendroves kurti savo (ir savo lėšomis) alternatyvius susitarimus ar mechanizmus, dėl kurių nebereikėtų mokėti rinkliavos bendram Pensijų apsaugos fondui ir nebepriklausyti nuo jo. Tačiau pagalbos priemonė, už kurią nereikia mokėti kompensacijos, panaikina bet kokią paskatą BT sudaryti kokius nors alternatyvius susitarimus. Priešingai, jei pagalba būtų sustabdyta, BT turėtų paskatų sudaryti tokius susitarimus arba bent jau būtų priklausoma nuo privačiomis lėšomis finansuojamo Pensijų apsaugos fondo, kad garantuotų iki privatizavimo dirbusių darbuotojų teises į pensiją.
- (100) Vadinas, pagalbos priemonė nėra tinkama Jungtinės Karalystės pensijų teisės aktuose įtvirtintam bendros svarbos tikslui siekti. Priešingai, dėl pagalbos BTPS ir kartu BT nepatiria veiklos sąnaudų, kurios paprastai sudarytų joms siekiant šio tikslo. Neigiamas pagalbos veiklai priemonės poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijai nėra kompensuojamas kitu teigiamu poveikiu kitose srityse, todėl apskritai poveikis yra neigiamas.
- (101) Todėl Komisija daro išvadą, kad atleidimas nuo visos rinkliavos Pensijų apsaugos fondui negali būti laikomas suderinamu su bendrąja rinka pagal EB sutarties 86 straipsnio 2 dalį ar EB sutarties 87 straipsnio 3 dalį.

6. IŠVADA

- (102) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad atleidimas nuo rinkliavos Pensijų apsaugos fondui, atitinkantis pensijų išpareigojimus, dengiamus valstybės garantija, suteikta BT pensijų išpareigojimams, yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, kuri negali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka.

7. PAGALBOS SUSIGRAŽINIMAS

- (103) Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999⁽¹⁾ 14 straipsnio 1 dalį, jei esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad susijusi valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalbos suma būtų susigražinta iš gavėjo. Susigražinama tik ta pagalbos suma, kuri yra nesuderinama su bendrąja rinka.

- (104) Pagalbos susigražinimo tikslas – atkurti padėtį, buvusią prieš suteikiant pagalbą. Šis tikslas bus pasiektas tada, kai BT grąžins nesuderinamą pagalbą ir tokiu būdu neteks pranašumo, kuriuo naudojosi savo konkurentų atžvilgiu rinkoje nuo tada, kai nuo 2005 m. BTPS nebemokėjo visos rinkliavos Pensijų apsaugos fondui. Susigražintina suma turėtų būti tokia, kuri panaikintų suteiktą ekonominį pranašumą BT, kuri, remiantis 83 konstatuojamojoje dalyje nurodytomis priežastimis, yra priemonės teikiamos naudos gavėja.

- (105) Kadangi nesuderinama pagalba BT yra lygi skirtumui tarp nesumokėtos rinkliavos Pensijų apsaugos fondui nuo fondo įsteigimo 2005 m., jei nebūtų suteikta valstybės garantija, ir rinkliavos, kurią iš tikrųjų mokėjo BTPS, šis skirtumas sudaro susigražintiną sumą, dar pridedant palūkanas, kurios buvo faktiškai sukauptos šiai sumai, kuri negali būti mažesnė už apskaičiuotą sumą pagal 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999⁽²⁾, 9 straipsnį.

- (106) Reikia pažymėti, kad remiantis 2007 m. kovo 29 d. Jungtinės Karalystės pateikta informacija, Pensijų apsaugos fondo valdyba, BT ir BTPS patikėtiniai sudarė susitarimą dėl sąlyginio deponavimo, skirto sąlyginio deponavimo sąskaitoje išaldyti skirtumą tarp sumos, kurią BTPS būtų turėjusi mokėti 2005–2006 m., jei nebūtų atsižvelgta į valstybės garantiją, ir BTPS faktiškai sumokėtos sumos. Kitais metais BTPS turėjo sumokėti į sąlyginio deponavimo sąskaitą sumą, kurią BTPS būtų turėjusi sumokėti, jei nebūtų atsižvelgta į valstybės garantiją. Šioms sumoms sukauptos [...] palūkanos, kurios, remiantis Jungtine Karalyste, sudaro [...].

- (107) Remiantis susitarimo dėl sąlyginio deponavimo nuostatomis, šie susitarimai galios tol, kol Komisija baigs tyrimą, ar sumažintos rinkliavos Pensijų apsaugos fondui laikytinos nesuderinama pagalba, arba nuspręs nebenagrinėti šio klausimo. Pirmuoju atveju galutinę sumą, kurią nustatys Pensijų apsaugos fondas dėl pensijos apsaugos rinkliavos, taip pat sudaro palūkanos, sukauptos sumoms, sumokėtoms į sąlyginio deponavimo sąskaitą. Todėl jei Komisija priims sprendimą dėl pagalbos nesuderinamumo, [...] atiteks Pensijų apsaugos fondui, o ne BTPS ar BT. Taip turėtų būti užtikrinama, kad sąlyginio deponavimo sąskaitoje sukauptos palūkanos toliau nedidintų BT suteikto ekonominio pranašumo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią pagalbos gavėjai *BT plc* neteisėtai skyrė Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, BT pensijų fondo atleidimo nuo įnašų į Pensijų apsaugos fondą, susijusių su gavėjos pensijų išpareigojimais, dengiamais pagal 1984 m. telekomunikacijų įstatymo 68 skyriaus 2 punktą su pakeitimais, pavidalu, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kaip apibrėžta ES sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė nutraukia nesuderinamos pagalbos teikimą *BT plc*.

2 straipsnis

Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė susigražina 1 straipsnyje nurodytą pagalbą iš gavėjos.

Sugražintinai sumai taikomos palūkanos nuo minėtos sumos suteikimo gavėjai datos iki jos susigražinimo.

Palūkanos apskaičiuojamos kaip kapitalizuotos palūkanos pagal Reglamento (EB) 794/2004 V skyrių.

3 straipsnis

1 straipsnyje nurodyta pagalba turi būti susigražinta nedelsiant ir veiksmingai.

Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė užtikrina šio sprendimo įgyvendinimą per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

4 straipsnis

Per du mėnesius nuo šio sprendimo pranešimo dienos Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė pateikia Komisijai šią informaciją:

⁽¹⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB sutarties 93 straipsnio (dabar 88 straipsnio) taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

⁽²⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

- a) visą iš gavėjo susigrąžintą sumą;
- b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis šiam sprendimui įgyvendinti, aprašymą; ir
- c) dokumentus, įrodančius, kad gavėjai buvo nurodyta grąžinti pagalbą.

Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė nuolat praneša Komisijai apie pažangą, padarytą įgyvendinant nacionalines priemones, kurių buvo imtasi šiam sprendimui įgyvendinti, kol bus susigrąžinta 1 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijai paprašius, ji nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis šiam sprendimui

įgyvendinti. Ji taip pat teikia išsamią informaciją apie pagalbos sumas ir palūkanas, jau susigrąžintas iš gavėjos.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

Priimta Briuselyje, 2009 m. vasario 11 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

KLAIDŲ IŠTAISYMAS

2009 m. rugpjūčio 11 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 734/2009, kuriuo inicijuojamas tyrimas dėl galimo antidempingo priemonių, nustatytų Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1858/2005 importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės plieno lynams ir kabeliams, vengimo importuojant iš Korėjos Respublikos ir Malaizijos siunčiamus plieno lynus ir kabelius, deklaruojamus kaip Korėjos Respublikos ir Malaizijos kilmės arba nedeklaruojamus, ir nustatoma privaloma šio importuojamo produkto registracija, klaidų ištaisymas

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 208, 2009 m. rugpjūčio 12 d.)

9 puslapyje, 1 straipsnyje:

yra: „iš Korėjos Respublikos ir Malaizijos siunčiami arba nesiunčiami, deklaruojami kaip Korėjos Respublikos ir Malaizijos kilmės arba nedeklaruojami“,

turi būti: „iš Korėjos Respublikos ir Malaizijos siunčiami, deklaruojami kaip Korėjos Respublikos ir Malaizijos kilmės arba nedeklaruojami“.

2009 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 000 EUR per metus (*)
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	100 EUR per mėnesį (*)
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	700 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	70 EUR per mėnesį
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	40 EUR per mėnesį
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	500 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), kompaktinis diskas, leidžiamas du kartus per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	360 EUR per metus (30 EUR per mėnesį)
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

(*) Egzempliorių kainos: iki 32 puslapių: 6 EUR,
33–64 puslapiai: 12 EUR,
daugiau nei 64 puslapiai: kaina nustatoma kiekvienu atveju.

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame kompaktiniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Leidinių biuro leidžiamų mokamų leidinių galima įsigyti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

